ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»_____
(посада керівника філії)
_____Віталій КОШМАК
(підпис) (власне ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
«____» _____20__ р.

ПРОЄКТ

ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)

Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2027 рік

ПРОЄКТ

Ківерці – 2026

ПОПЕРЕДНІЙ ЗМІСТ

1. Загальна інформація про Надлісництво ……..……3
1.1 Організаційна структура ……..……3
1.2 Право власності та користування …….....7
1.3 Зобов'язання щодо FSC®…….....7
1.4 Опис території Надлісництва ……..9
2. Цілі ведення господарства ……...10
2.1.Стратегічні цілі ……...10
2.2 Оперативні плани ……...11
2.3 Шляхи досягнення ……12
2.4 Залученість в місцеву економіку ……12
3. Характеристика лісових ресурсів ……..12
3.1 Розподіл площі за категоріями ……12
3.2 Особливості ландшафту ……..15
3.3 Економічні аспекти ……...15
3.4 Диверсифікація діяльності …….....15
4. Екологічні цінності ……...16
4.1 Виявлення та картування ……...16
4.2 Режим охорони ……17
5. Природоохоронні заходи ……20
5.1 Збереження біорізноманіття …….....20
5.2 Охорона раритетних видів ……24
5.3 Водоохоронні зони ……28
5.4 Ґрунтозахисні заходи ……29
5.5 Оцінка впливу на довкілля ……29
6. План господарських заходів ……..…….....33
6.1 Розрахункова лісосіка ……...36
6.2 План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок …….....36
6.3 Лісовідновлення та лісорозведення …….....40
6.4 Охорона лісів від пожеж …….....41
6.5 Захист лісу від шкідників і хвороб ……...41
6.6 Господарська діяльність Надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі вибухонебезпечними предметами ……..……42
6.7 Дотримання принципу невиснажливості ……42
7. Моніторинг лісів …….....42
7.1 Методика моніторингу …….....42
7.2 Періодичність ……45
7.3 Показники …….....45
7.4 Документування результатів, у тому числі картування …….....46
8. Соціальні аспекти …….....46
8.1 Права працівників, гігієна та безпеки праці, гендерна рівність ……46
8.2 Охорона праці …….....46
8.3 Взаємодія з громадами …….....47
8.4 Вирішення конфліктів …….....51

ПРОЄКТ

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 1

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАДЛІСНИЦТВО

Проєктні дані підрозділу 1.1

1.1 Організаційна структура

Ківерцівське надлісництво (далі – Надлісництво) є лісогосподарсько-територіальною одиницею у структурі філії «Поліський лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України».

Надлісництво у своїй діяльності керується Конституцією та Законами України, Лісовим кодексом України, законодавчими та нормативно-правовими актами України, наказами, розпорядженнями та дорученнями ДП «Ліси України», Положенням про філію «Поліський лісовий офіс» наказами, розпорядженнями та дорученнями директора Філії, Правилами внутрішнього розпорядку, Положенням та іншими організаційно-розпорядчими документами ДП «Ліси України» та Філії.

Ківерцівське надлісництво розташоване в південній частині Волинської області на території Луцького адміністративного району.

Поштова адреса: вул. Степана Бандери, 4; м. Ківерці; Волинської області; 45200

Електронна адреса: kivertsivske.lg@e-forest.gov.ua

Зона діяльності Надлісництва розташована на території 12 місцевих громад (Ківерцівська, Цуманська, Луцька, Торчинська, Олицька, Підгайцівська, Рожищенська, Боратинська, Городищенська, Доросинівська, Колківська, Маневицька)

До складу Надлісництва входить 18 лісництв: Берестянське, Воротнівське, Звірівське, Ківерцівське, Муравищанське, Мощаницьке, Партизанське, Рожищенське, Сокиричівське, Торчинське, Граддівське, Колківське, Куклинське, Осницьке, Розничівське, Рудниківське, Тельчівське, Чорторійське.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісогосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра аграрної політики та продовольства України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

До штату Надлісництва входять працівники згідно затвердженого штатного розпису.

До основних завдань Ківерцівського надлісництва належать:

Відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства.

ПРОЄКТ

Забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Вжиття заходів у порядку та в межах, визначених законодавством, щодо запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин.

Дотримання правил і норм використання лісових ресурсів. Ефективне використання лісових ресурсів.

Забезпечення згідно з плановими показниками освоєння лісосічного фонду. Забезпечення виходу ділової деревини в розрізі порід та класів якості згідно з сортиментною структурою.

Забезпечення відбору високовартісних лісоматеріалів цінних деревних порід. Вжиття заходів щодо запобіганню накопичення та втрати якості залишків лісопродукції.

Дотримання державних стандартів та технічних умов, нормативно -технічної документації щодо маркування, сортування, штабелювання, обміру та обліку лісоматеріалів.

Ведення лісового господарства на підставі затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, здійснення використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення.

Організація та забезпечення ведення лісового господарства у відповідності до національних та міжнародних стандартів системи ведення лісового господарства для України.

Ведення первинного обліку лісів. Забезпечення проведення лісовпорядкування та упорядкування мисливських угідь Підприємства на землях, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Забезпечення дотримання заповідного режиму та вимог щодо охорони територій та об’єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на землях, що закріплені за Філією у межах Надлісництва, під час здійснення господарської та іншої діяльності.

Збереження та посилення ролі захисних властивостей лісів, лісові ділянки яких виконують захисні, природоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, а також функції захисту навколишнього природного середовища та інженерних об’єктів від негативного впливу природних та антропогенних факторів.

Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівля.

Заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісокористувань.

Ведення мисливського господарства, організація та проведення полювання, контроль за дотриманням правил полювання у межах мисливських угідь Підприємства, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Вивчення та ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в її складі з метою найбільш раціонального її використання. Селекційний та вибірковий діагностичний відстріли мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи.

ПРОЄКТ

Проведення робіт щодо сертифікації продукції та її штрих кодового маркування. Забезпечення надійної роботи інженерних мереж, устаткування, експлуатаційне утримання будівель та споруд у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Забезпечення визначення, збору та систематизації потреби в проведенні поточних ремонтів чи будівництві (нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкція).

Забезпечення організації своєчасного проведення капітальних та поточних ремонтів інженерних мереж, устаткування, приміщень, будівель та споруд, розташованих в лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва, згідно з затвердженим інвестиційним планом.

Здійснення контролю за ходом будівництва та проведенням поточного ремонту на об'єктах у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Погодження (візування) актів приймання виконаних будівельних робіт. Участь у прийнятті в експлуатацію об'єктів капітального будівництва, роботи на яких завершені.

Створення належних умов праці, виконання заходів з покращення стану охорони праці та контроль за дотриманням законодавства з охорони праці щодо безпечного виконання робіт.

Забезпечення вирішення питань цивільного захисту, здійснення заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій.

Відповідно до мети і предмету діяльності Філії можуть провадити інші види діяльності у Надлісництві, що не суперечать законодавству України.

Нинішнє лісовпорядкування проведено за І розрядом у відповідності з вимогами чинної лісовпорядної інструкції, рішеннями другої лісовпорядної наради і технічної наради за підсумками площа лісовпорядкування становила 78634,7 га. У 2021 році, шляхом приєднання Цуманського лісгоспу, Волинського селекційно насіннєвого центру, Звірівське лісомисливське господарство, СЛАП Рожищеагроліс до ДП «Ківерцівське ЛГ». У 2025 році шляхом приєднання філії «Колківське ЛГ» ДП «Ліси України»

Організація території лісового фонду

Загальна площа земель лісового фонду станом на 01.01.2027 року	**Площа земель, які вилучені у звітному періоді**	**Загальна площа земель лісового фонду станом на 01.01.2027**	**в т.ч. площа земель на яку отримано державні акти**	**Кількість**	
				лісництв	**Майстерських дільниць**
78639,3428	-	78639,3428	51450,6891	10	47
47915,0469	-	47915,4	46005,13	8	29
126554,3897	-	126554,3897	97455,8191	18	76

Лісовпорядкування проведено за методом класів віку, який полягає в утворенні госпчастин, господарств, господарських секцій, які складаються з

ПРОЄКТ

сукупності однорідних за складом і продуктивністю деревостанів, об'єднаних одним віком і способом рубки лісу. Первинною обліковою одиницею є таксаційний виділ, а первинною розрахунковою одиницею - господарська секція. Усі розрахунки здійснені на основі підсумків розподілу площ і запасів насаджень господарських секцій за класами віку.

Під час проведення лісовпорядних робіт керувалися Лісовим кодексом України, Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами України, протоколом першої лісовпорядної наради.

Геодезичною (картографічною) основою для складання лісовпорядних планшетів стали правовстановлюючі документи на право постійного користування земельними ділянками.

Таксація лісового фонду здійснювати поєднанням окомірної таксації з вибірковою вимірювальною і переліковою таксацією, дані якої слугували основою для таксаційної характеристики виділу. Для коригування запасів насаджень на 1 га під час окомірної таксації, а також визначення відносних повнот під час вибіркової вимірювальної і перелікової таксації використовувалися таблиці «Сум площ перерізів та запасів деревостанів при повноті 1,0», поміщених в «Лісотаксаційному довіднику» (Київ-2013), затвердженого Держлісагентством України (протокол засідання НТР агентства від 27.12.2011)

Основні показники лісового фонду
(за матеріалами останнього базового лісовпорядкування)

№ п/п	Показники	Одиниці виміру	Загальні обсяги				
			ДП "Ківерцівський лісгосп"	ДП «СЛАП «Рожищеагроліс»	ДП «Цуманський лісгосп»	ДП «Волинський селекційно насіневий центр»	Філія «Колківське ЛГ»
1	Загальна площа земель лісового фонду	га	33249,7	6420,6	38281,3	687,4	47914,4
2	Вкриті лісовою рослинністю землі	га	29910,1	5932,3	34352,1	612,5	34850,1
3	Загальний запас деревостанів	тис. $м^3$	6958,87	1030,32	7650,66	154,85	9069,55
3.1	В т.ч. площа і запас за природним складом						
	Хвойні насадження	га/тис. $м^3$	241,5/ 59,82	2159,8/ 513,75	15472,5/ 4326,71	25/8,18	23609,4/ 5914,78
	Твердолистяні насадження	га/тис. $м^3$	9364/ 2079,4	525,2/ 86,22	8644,8/ 1489,71	228,2/ 132,99	2637,5/ 567,41
	М'яколистяні насадження	га/тис. $м^3$	10949,8/ 1987,83	3247,3/ 430,35	10234,8/ 1818,72	665,2/ 168,15	15954,8/ 2587,36
3.2	В т.ч. площа і запас за віковою структурою						
	Молодняки	га	3797,9	1291,9	8662	14,7	9792,2

ПРОЄКТ

	Середньовікові насадження	га	17486,7	2976,2	14520,5	456,6	16575,3
	Пристигаючі насадження	га	5733,1	1119,0	6424,2	91,7	11506,3
	Стиглі та перестійні насадження	га	2886,4	476,0	4743	49,5	4327,9
4	Середній запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель	$м^3$	233	174	223	253	215
5	Середня зміна запасу на 1 га	$м^3$	23	17	2	63	4,2
6	Площа природно-заповідного фонду	га	6492,3	9	11168,9	0	3853,2

Діагностична характеристика типів лісу викладена в Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства Волинської області.

Існуючий розподіл деревних порід за групами віку відрізняється від оптимального і зумовлений фактичним станом насаджень.

Основними причинами зміни площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і загальних запасів є приймання земельних ділянок протягом ревізійного періоду, переведення незімкнутих лісових культур у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, природний ріст насаджень.

Направленість і результативність ходу природного поновлення як на невкритих лісовою рослинністю лісових ділянках, так і під наметом лісу в регіоні вивчені достатньо. Висновки наукових досліджень і виробничого досвіду з природного поновлення лісу наступні:

- природне поновлення сосни звичайної та дуба звичайного під наметом стиглих насаджень і зрубах проходить, в основному, незадовільно;
- природне поновлення м'яколистяних зрубів (вільхових, осикових) проходить задовільно.

Отже, в лісовому фонді повинен переважати лісокультурний метод лісовідновлення, і лише у випадках достатньої наявності якісного підросту цінних порід, а також в сирих і мокрих типах умов місцезростання, успішне лісовідновлення можливе шляхом природного поновлення лісу та сприяння природному поновленню.

Проєктні дані підрозділу 1.2

1.2 Право власності та користування

Право власності та інше речове право на активи Надлісництва, права та обмеження щодо їх використання, розпорядження ними, право користування земельними ділянками у межах території Ківерцівського надлісництва, регулюється наказами Державного агентства лісових ресурсів, ДП «Ліси України», філії «Поліський лісовий офіс».

Проєктні дані підрозділу 1.3

1.3 Зобов'язання щодо FSC®(номер ліцензії FSC®C018507)

Всі покладені функції та обов'язки, зокрема і щодо обліку і відтворення, охорони і захисту лісів, а також регулювання їх використання в цілях задоволення потреб в лісових ресурсах Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» здійснює згідно з сучасним законодавством України,

ПРОЄКТ

зокрема з Лісовим кодексом України та іншими нормативно-правовими актами та у відповідності до міжнародних правил та стандартів. Політика надлісництва повністю спрямована на раціональне використання, збереження та відновлення лісових ресурсів з урахуванням критеріїв лісової сертифікації.

Лісова сертифікація – це процедура, в процесі якої оцінюється якість лісоуправління, або простіше сказати якість господарювання в лісах та їх екологічний стан. Проводиться вона незалежними від підприємства міжнародними експертами згідно прийнятих міжнародних стандартів сталого лісоуправління.

Мета: забезпечення економічно, екологічно та соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних загальновизнаних і таких, що заслуговують на довіру, стандартів.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збережені біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого ведення і суспільства в цілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем. Сертифікація лісів є об’єктивною необхідністю, оскільки вона сприяє поліпшенню лісокористування, сталому розвитку лісового господарства, зміцненню Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» на внутрішніх ринках продукції і виходу на зовнішні. Крім того, в світі все більше зростає число груп споживачів, що зобов’язалися використовувати продукцію лише із сертифікованих лісів, та обсяги споживання ними сертифікованої продукції мають тенденцію до зростання, і окремі країни і регіони відмовляються купувати продукцію із не сертифікованих лісів, а участь у об’єднаннях споживачів продукції із сертифікованих лісів дозволяє уникнути поганого розголосу про Ківерцівське надлісництво як таке, що завдає шкоди довкіллю.

Наше надлісництво, прагне активно займатися зовнішньоекономічною діяльністю, і сертифікація лісів – необхідна для цього процедура.

Також сертифікація сприяє модернізації виробничого процесу, підвищенню ефективності системи охорони праці та техніки безпеки на робочих місцях, підвищенню професійної відповідальності персоналу, забезпеченню сталості користування лісовими ресурсами.

У зв'язку з вищевикладеним, для досягнення поставлених цілей та мети наше надлісництво у своїй роботі дотримуватиметься принципів лісової сертифікації FSC таких як:

Принцип 1: Дотримання законодавства;

Принцип 2: Права працівників та умови працевлаштування;

Принцип 3: Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;

Принцип 4: Стосунки з громадами;

Принцип 5: Вигоди від лісів;

Принцип 6: Цінності довкілля та впливи;

ПРОЄКТ

Принцип 7: Планування господарювання;

Принцип 8: Моніторинг та оцінювання;

Принцип 9: Особливі цінності для збереження;

Принцип 10: Виконання господарських заходів.

Початком діяльності Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв FSC , а саме:

– застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;

– використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;

– вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;

– консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;

– відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісогосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;

– вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісогосподарського виробництва на навколишня середовище;

– гарантувати, що всі працівники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

Проєктні дані підрозділу 1.4

1.4 Опис території Надлісництва

Природно-кліматичні умови

Клімат району розміщення надлісництва помірно-континентальний і характеризується порівняно м’якою зимою, теплим літом і значною кількістю опадів.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні та ранні осінні заморозки. В цілому кліматичні умови сприятливі для ведення лісового господарства. Це підтверджується наявністю насаджень високих бонітетів: сосни, дуба, берези, вільхи.

Територія надлісництва за характером рельєфу відноситься до рівнинних.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих.

Ківерцівське надлісництво філії «Поліський лісовий офіс» підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Підприємство сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. Облікова кількість штатних працівників на 31.12.2026 року становить 250 чол., в тому числі жінки 34 особи. На підприємстві розроблена програма конфіденційних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

ПРОЄКТ

Підприємство дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів і складається виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище запланованої господарської і іншої діяльності. Ця оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

На території підприємства, при господарюванні, можливі наступні негативні впливи:

- ерозія і ущільнення ґрунту, зниження його родючості (у випадку руху техніки в межах виділеної технологічної частини лісосіки вплив кваліфікується як не значний у інших випадках вплив кваліфікується як значний);
- порушення гідрологічних і ґрунтових умов, накопичення води у водотоках та водозборах, зміни в дренажному режимі річок і рівчаках ;
- фрагментація місць знаходження видів флори і фауни занесених до Червоної книги України, та інших охоронних списків, зміна видового складу рослин і тварин (у випадку знищення, пошкодження оселищ та місць гніздування, відтворення і розмноження наявних на ділянці та на прилеглій території вплив кваліфікується як суттєвий)
- забруднення ґрунту і води ПММ, виробничими відходами і побутовим сміттям (у випадку виявлення фактів забруднення ґрунту і води ПММ)
- вплив на довкілля на ландшафтному рівні з врахуванням сусідніх ландшафтів (у випадку змін гідрологічного режиму території, температурного режиму та інших суттєвих кліматичних чинників кваліфікувати вплив як суттєвий).

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 2

2. ЦІЛІ ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА

Проєктні дані підрозділу 2.1

2.1 Стратегічні цілі

План ведення господарства (План лісоуправління) по веденню лісового господарства передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основа із яких - невиснажливе лісове господарювання із врахуванням соціальних, економічних та екологічних наслідків, тобто створення умов для розвитку діяльності філії в рамках чинного законодавства.

Стратегічне планування проводиться під час складання 10-річних планів організації та розвитку лісового господарства лісовпорядною організацією ВО «Укрдержліспроект», а оперативне планування відбувається в рамках підготовки щорічних планів діяльності на основі 10-річного плану. Під час планування здійснюється: визначення та затвердження щорічної розрахункової лісосіки (максимально можливого обсягу заготівлі деревини в порядку рубок головного користування відповідно до принципів безперервного і постійного лісокористування).

Основні вимоги сьогодення - це ефективне господарювання, необхідність забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення

ПРОЄКТ

ефективності управління, багатоцільового використання лісових ресурсів, корисних властивостей лісу, соціальних гарантій працюючих та місцевого населення.

Проєктні дані підрозділу 2.2

2.2 Оперативні плани

Оперативними планами ведення господарської діяльності Ківерцівського надлісництва є виробничо-фінансовий план на 2027 рік, який є частиною загального виробничо-фінансового плану філії «Поліський лісовий офіс» щодо проведення заготівлі деревини в порядку рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів, відтворення лісів, охорони та захисту лісів, ведення мисливського господарства та інше.

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання, лісових ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісових ресурсів повинно базуватись на принципах невиснажливості та безперервності і проводитись в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісових ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану Надлісництва;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісових ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності Надлісництва;
- збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об’єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;
- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності Надлісництва;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників Надлісництва;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс».

ПРОЄКТ

Проєктні дані підрозділу 2.3

2.3 Шляхи досягнення

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства Надлісництва.

Проєктні дані підрозділу 2.4

2.4. Залученість у місцеву економіку

Господарська діяльність Ківерцівського надлісництва здійснює важливий вклад в розвиток місцевої економіки. Це сплата податків і зборів до місцевих бюджетів, працевлаштування місцевого населення, забезпечення місцевого населення лісоматеріалами круглими та дровами паливними, згідно укладених договорів і т.д.

З побічних лісових користувань має місце заготівля місцевим населення дикорослих плодів, ягід та грибів, бджільництво та інше.

Засобами комунікації про надання послуг чи придбання певної продукції здійснюється через засоби масової інформації, органи місцевого самоврядування, оголошення інформації на інформаційних стендах та дошок оголошення.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 3

3.ХАРАКТЕРИСТИКА ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

Проєктні дані підрозділу 3.1

3.1 Розподіл площі за категоріями

Ліси в яких здійснюється лісогосподарська діяльність Ківерцівського надлісництва мають відповідний поділ на категорії.

Поділ лісів на категорії

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	**33556,5**	**42,8**
в тому числі:		
Заповідні лісові урочища	902,6	1,2
Пам’ятки природи	71,4	
Заказники	6757,7	8,6
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	69,6	0,1
Національні природні парки (заповідна зона)	8846,3	11,2
Національні природні парки (зона регульованої рекреації)	1695,7	2,2
Національні природні парки (зона стаціонарної рекреації)	54,2	0,1

ПРОЄКТ

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Національні природні парки (господарська зона)	15159,0	19,3
Разом Національні природні парки	***25755,2***	***32,8***
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	**15990,3**	**20,3**
в тому числі:		
Ліси у межах населених пунктів	184,2	0,2
Лісопаркова частина лісів зеленої зони	2756,1	3,5
Лісогосподарська частина лісів зеленої зони	13050,0	16,6
Захисні ліси – разом	**2375,5**	**2,9**
в тому числі:		
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	345,7	0,4
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	268,3	0,3
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об’єктів	481,0	0,6
Інші захисні ліси	1280,5	1,6
Експлуатаційні ліси	**26717,0428**	**34,0**
Всього по лісгоспу:	**78639,3428**	**100**
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – разом	**3866,3**	**8,1**
в тому числі:		
Пам'ятки природи	11,4	-
Заказники	3841,8	8,1
Ліси наукового призначення включаючи генетичні резервати	13,1	-
Рекреаційно-оздоровчі ліси - разом	**356,5**	**0,7**
в тому числі:		
Ліси у межах населених пунктів	7,5	-
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	159,7	0,3
Ліси 1 і 2 зон округів санітарної охорони лікувально-оздоровчих територій	3,6	-
Рекреаційно-оздоровчі ліси поза межами зелених зон	185,7	0,4
Захисні ліси – разом	**3989,6**	**8,3**
в тому числі:		
Ліси уздовж смуг відведення залізниць	306,7	0,6
Ліси уздовж смуг відведення автомобільних доріг	1645,6	3,5
Ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об’єктів	1694,9	3,5
Інші захисні ліси	342,4	0,7
Експлуатаційні ліси	**39702,0**	**82,9**

ПРОЄКТ

Категорії лісів	Площа за даними лісовпорядкування	
	га	%
Всього по лісовому господарству	**47914,4**	**100,0**

Господарські частини, господарства та господарські секції

Виходячи з приведеного у відповідність до Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок (2007) поділу лісів державного підприємства на категорії, їх функціонального значення, встановленого в них режиму ведення лісового господарства і лісокористування на наступний ревізійний період, утворені такі господарські частини:

Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення:

- ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування на рівнині.

Рекреаційно-оздоровчі ліси:

- рекреаційно-оздоровчі ліси з особливим режимом користування на рівнині;
- рекреаційно-оздоровчі ліси з обмеженим режимом користування на рівнині;

Захисні ліси:

- захисні ліси з особливим режимом користування на рівнині;
- захисні ліси з обмеженим режимом користування на рівнині

Експлуатаційні ліси:

- експлуатаційні ліси на рівнині.

До лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення з особливим режимом користування віднесені: заповідні лісові урочища, заказники.

До рекреаційно-оздоровчих лісів з особливим режимом користування віднесена лісопаркова частина лісів зеленої зони.

До рекреаційно-оздоровчих лісів з обмеженим режимом користування віднесена лісогосподарська частина лісів зеленої зони.

До захисних лісів з особливим режимом користування віднесені протиерозійні ліси.

До захисних лісів з обмеженим режимом користування віднесені: лісові ділянки (смуги лісів), які прилягають до смуг відведення залізниць, автомобільних доріг державного значення, лісові ділянки (смуги лісів) уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об’єктів.

При організації господарств і господарських секцій лісовпорядкування виходило з породного складу насаджень, їхньої продуктивності та інших особливостей, що зумовлюють застосування різних нормативів і систем господарських заходів, а також цілей ведення лісового господарства, визначених Основними положеннями організації та розвитку лісового господарства області.

Стан та динаміка земель лісогосподарського призначення

Стан лісового фонду в межах категорій лісів, господарських частин, панівних порід і господарських секцій приведено в окремих книгах проектів

ПРОЄКТ

організації та розвитку лісового господарства (Ківерцівський, Цуманський лісгосп, Волинський селекційно-насіневий центр, Звірівське лісомисливське господарство, СЛАП Рожищеагроліс, філії «Колківське ЛГ»).

Лісові ділянки в практичній діяльності використовуються ефективно. Про це свідчить збільшення питомої ваги лісових ділянок та поліпшення середніх таксаційних показників.

Проєктні дані підрозділу 3.2

3.2 Особливості ландшафту

Територія надлісництва за характером рельєфу відноситься до рівнинних.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні та ранні осінні заморозки. В цілому клімат ведення лісового господарства. Це підтверджується наявністю насаджень високих бонітетів: сосни, дуба, берези, вільхи.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих.

Клімат району розміщення надлісництва помірно-континентальний і характеризується порівняно м’якою зимою, теплим літом і значною кількістю опадів.

Проєктні дані підрозділу 3.3

3.3 Економічні аспекти

Ківерцівське надлісництво в економіці району розташування займає значне місце. Основними напрямками його розвитку є збереження, відтворення, використання лісових ресурсів.

З побічних лісових користувань мають місце збір грибів, ягід суб'єктами підприємницької діяльності за лісовими квитками в обсягах виділеного ліміту, місцевим населенням для особистих потреб.

Мисливська фауна в лісах надлісництва - кабани, козулі, зайці, лисиці, лосі, зубри тощо.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення.

Використання лісових ресурсів показує, що лісове господарство та лісокористування управляються та організовуються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не виснажуючи лісові ресурси та природні екосистеми.

Проєктні дані підрозділу 3.4

3.4 Диверсифікація діяльності

Планування діяльності Ківерцівського надлісництва спрямоване на розширення джерел прибутків, економічного сталого розвитку, покращення екологічної стійкості. Дана діяльність передбачає різноманітність використання лісових ресурсів, а також впровадження нових видів діяльності.

Основні напрямки диверсифікації діяльності включають:

- розширення асортименту продукції;
- сприяння розвитку місцевої промислової переробки;
- рекреаційна та туристична діяльність – облаштування рекреаційних зон, організація еко туризму, пропозиція освітніх та культурних послуг, пов’язаних з

ПРОЄКТ

лісами досягається шляхом розбудови типових рекреаційних пунктів та екологічних стежок.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 4

4. ЕКОЛОГІЧНІ ЦІННОСТІ

Проєктні дані підрозділу 4.1

4.1 Виявлення та картування

Згідно вимог FSC стандарту системи ведення лісового господарства для України, у Ківерцівському надлісництві виявлено репрезентативні ділянки аборигенних екосистем (пропорційно до їх представництва у загальній площі надлісництва). Встановлені репрезентативні ділянки аборигенних екосистем взято для їх збереження під охорону.

Виділені репрезентативні ділянки аборигенних екосистем зберігати у природному стані, не планувати і не проводити на таких ділянках лісів жодних лісогосподарських заходів, здатних змінити їхній природний стан та порушити природні процеси, які в них відбуваються, окрім заходів, спрямованих на підтримання та посилення функцій цих ділянок.

Площі лісів високої природоохоронної цінності, що охороняються

На території Ківерцівського надлісництва виділені і охороняються особливо цінні для збереження ліси (ОЦЗ), загальна площа яких складає 43148,28 га, на яких щорічно проводиться моніторинг стану. Площі ділянок ОЦЗ в розрізі особливих цінностей для збереження приведено нижче:

ОЦЗ 1 – Видове різноманіття. Концентрації біологічного різноманіття, включно з ендемічними, рідкісними видами і видами, що перебувають під загрозою, або зникають, які є істотними на світовому, регіональному або національному рівнях – 39314,58 га.

ОЦЗ 3 – Екосистеми та оселища. Рідкісні й такі, що перебувають під загрозою або зникають екосистеми, оселища або рефугіуми – 2750,5 га.

ОЦЗ 4 – Критичні послуги екосистем. Основні послуги екосистем у критичних ситуаціях, включно із захистом водозборів і запобіганням ерозії вразливих грунтів і схилів –1014,1 га.

ОЦЗ 6 – Культурні цінності. Ділянки, ресурси, оселища та ландшафти світового або національного культурного, археологічного або історичного значення та/або критичної культурної, екологічної, економічної чи релігійної/священної важливості для традиційних культур місцевих громад або тубільних народів, визначені шляхом залучення цих місцевих громад або тубільних народів – 69,1 га.

Підприємство визначає та вживає ефективних заходів із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля, пом’якшує та виправляє ті впливи, що стаються, пропорційно до їх масштабу, інтенсивності та ризику.

У надлісництві виділені репрезентативні ділянки, які виділялися пропорційно до розрізу категорій земель по підприємству. Заходи з їх охорони та відновлення, у т.ч. й у плантаціях, є пропорційними до охоронного статусу та цінності таких екосистем на ландшафтному рівні, а також масштабу, інтенсивності та ризику господарської діяльності.

ПРОЄКТ

Попередній план виявлення і взяття під охорону особливих цінностей для збереження ОЦЗ

Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону особливо цінних для збереження лісів	**Заходи щодо охорони особливо цінних для збереження лісів**	**Хто проводить**
Проведення консультацій з зацікавленими сторонами щодо визначення розташування відтворювальних ділянок мисливських господарств на території надлісництва	Оголошення режиму тиші та обмеження господарської діяльності в період з 01.04 по 15.06	Спеціаліст надлісництва, зацікавлені сторони
З метою збереження біорізноманіття, продовжувати виявляти ліси високої природоохоронної цінності та залишки ключові біотопи і об'єкти при проведенні лісосічних робіт	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони	Спеціаліст надлісництва, зацікавлені сторони
Проведення обстеження земельних лісових ділянок при проведенні безперервного лісовпорядкування, відводах і таксації лісосік рубок головного користування і оздоровлення лісів При виявленні, виділяються ОЦЗ	Ідентифікація ОЦЗ та встановлення режиму охорони	Спеціаліст надлісництва, лісничі, зацікавлені сторони
Проведення картування ОЦЗ для забезпечення їх збереження при здійснені господарської діяльності	На картах-схемах по лісництвах наносяться ОЦЗ	Спеціаліст надлісництва, лісничі
Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення ОЦЗ протягом року		Адміністрація надлісництва

ПРОЄКТ

Проєктні дані підрозділу 4.2

4.2 Режим охорони

Ківерцівське надлісництво керується основою для дотримання вимог, щодо визначення для збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення є Червона книга України, Бернська Конвенція, Боннська конвенція, Зелена книга України.

Охорона видів рослин і тварин занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проєктної та проєктно- планувальної документації, екологічної експертизи.

Ландшафтної сполученості, включно із еко-коридорами.

У Ківерцівському надлісництві елемент ландшафтної сполученості представлений частиною Смарагдової мережі України.

Назва лісництва	Перелік кварталів,	Площа, га	Коротка характеристика території
Рожищенське	3-5,7-10	772,7	Stokhid-Nobel UA0000168
	99,100,105	195,0	Tsumanska Pushcha UA0000112
Сокиричівське	46-48,52,53,104,105,131-136, 138-42,146,148	1484,9	Tsumanska Pushcha UA0000112
Партизанське	6-52,58-60,65,72-75,80,81	6140,0	Tsumanska Pushcha UA0000112
Берестянське	33,34,50-52,55-57,61-75,77-80, 82,83,86-88,90-92,95-99,101-136	7200,7	Tsumanska Pushcha UA0000112
Торчинське	152	35,0	Chornoguzka UA0000252
Ківерцівське	26-42,45-59,65-69,72-85,90-102, 114-126,128,129,132-135,140, 141,144-147,151-157,159,160-166,169,170	3223,9	Tsumanska Pushcha UA0000112
Муравищенське	21,31,48,51-54	726,4	Tsumanska Pushcha UA0000112
Звірівське	4-18,21-27,30-40,43-45,51-53	2811,5	Tsumanska Pushcha UA0000112
Цуманське	1-61,64-69,71-77,79-95	9327,8	Tsumanska Pushcha UA0000112
Мощаницьке	3,4,21-26,56,66-69,71-74,76-79	1505,6	Tsumanska Pushcha UA0000112
Разом		**33423.5**	
Колківське	28, 32-38	657,3	UA0000112 Tsumanska Pushcha
Рудниківське	32-35, 49	388,5	
Разом		***1045,8***	
Граддівське	кв.1 вид.1-13,18-22,27-28,37-94	168,7	UA0000168 Stokhid-Nobel
	кв.2 вид.1-62	189,1	
	кв 76	22,4	
Разом по лісництву		***380,2***	
Колківське	кв.1 вид.1-44,45,47	80,5	UA0000334 Styr river valley in Volyn region
	кв.2 вид.1-30	88,5	
	кв.3 вид.1-15,17-29,36,38-41, 43-46,75-78	70,2	
	кв.4 вид.1-39,76-77	40,4	
	кв.5 вид.1-42,107-108	31,9	
	кв.6 вид.1-84	54,2	
	кв.7 вид.1-46,54-55	39,4	
	кв.8 вид.1-23	18,6	
	кв.17 вид.1-53	135,9	
	кв.18 вид.1-49,50-52	165,9	

ПРОЄКТ

	кв.19 вид.1-42	102,6	
	кв.20 вид.1-19,27,32,50	78,0	
	кв.30 вид.1-8,11-16,18-30,32,34-42,44-48,50-59	66,4	
	кв.44 вид.1-10,29-34	43,1	
Разом по лісництву		***1015,6***	
Куклинське	кв.46 вид.67-68	2,1	
	кв.47 вид.69,72	3,3	
Разом по лісництву		***5,4***	
Чорторійське	кв.49	120,0	
Разом по лісництву		***120,0***	
Тельчівське	кв.1 вид.1-28	49,5	
	кв.2 вид.1-64	121,7	
	кв.3 вид.1-51	104,1	
	кв.4 вид.1-57	99,9	
	кв.5 вид.1-93	118,1	
	кв.6 вид.1-50	99,5	
	кв.7 вид.1-53	124,7	
	кв.8 вид.1-59	111,3	
	кв.9 вид.1-39,48,49	56,6	
	кв.10 вид.1-79	103,8	
	кв.11 вид.1-33,37-42,47-52,62,64-70	107,0	
	кв.12 вид.1-5,8-12,20-25,31-33,81	18,7	
	кв.13 вид.1-26,63	60,5	
	кв.15 вид.1,2	11,4	
	кв.44 вид.1-56,58	146,9	
	кв.45 вид.1,2,49	1,4	
	кв.48 вид.1-40,42-48,54-67,69-77,80-87,94,95	141,5	
	кв.49 вид.1-14,16-21	41,0	
	кв.50 вид.1,3-15	16,2	
	кв.56 вид.1-2,4-13,19-21	14,2	
Разом по лісництву		***1546,2***	
Осницьке	кв.52 вид.78,101,102,103	2,2	
Разом по лісництву		***2,2***	
Розничівське	кв.11 вид.1-30	58,3	
	кв.17 вид.95-100	10,6	
	кв.20 вид.39-42,64-96,100,101	57,8	
	кв.21 вид.39-41	1,5	
	кв.22 вид.1-12,14-16,18-61	112,4	
	кв.30 вид.1-49	68,0	
	кв.39 вид.1-8,10-18,23-32,42-64	112,2	
	кв.41 вид.1-33	88,3	
	кв.42 вид.63-77	21,4	
	кв.43 вид.41-51,53-80	48,3	

ПРОЕКТ

Разом по лісництву		***578,8***	
Всього		***3268,2***	
ВСЬОГО по лісовому господарству	**4694,2**		

Режим охорони репрезентативних ділянок.

Відповідно встановленого режиму охорони, заплановано тільки різні види моніторингу.

Режим охорони особливих цінностей для збереження.

Основними господарськими заходами, що заплановані в ОЦЗ є:

- Рубки догляду.
- Вибіркові санітарні рубки.
- Протипожежні заходи.

Особливостями проведення лісогосподарських заходів в ОЦЗ є:

- Під час проведення рубок догляду зберігається природне поновлення цінних видів, особливо коли йому загрожує небезпека витіснення іншими видами.
- Методи та способи проведення рубок догляду мають забезпечувати мінімальне порушення лісового середовища й дерев, що залишаються, тому інтенсивність рубок догляду за лісом знижено.

Надлісництво визначає та вживає ефективних заходів із запобігання негативним впливам господарської діяльності на цінності довкілля, пом'якшує та виправляє ті впливи, що стаються, пропорційно до їх масштабу, інтенсивності та ризику.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 5

5. ПРИРОДООХОРОННІ ЗАХОДИ

Проєктні дані підрозділу 5.1

5.1 Збереження біорізноманіття

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про оцінювання та реєстрацію в межах лісового фонду підприємства наявності особливих цінностей для збереження (ОЦЗ) та їхнього стану»;
- наказ «Про виявлення рідкісних видів, їх охорону і моніторинг по Філії «Поліський лісовий офіс»;
- програма навчання з працівникам державної лісової охорони Ківерцівського надлісництва щодо виявлення, охорони та моніторингу рідкісних, зникаючих та занесених до Червоної книги У країни видів флори та фауни на території лісового фонду надлісництва;
- наказ «Про особливості відведення лісосік та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою ЛОР при проведенні рубок»

В межах площ ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства.

Обов'язковим є проведення обстеження земельних лісових ділянок при відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів.

ПРОЄКТ

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проведення картування місць зростання та мешкання популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни для забезпечення їх збереження при здійсненні господарської діяльності.

При лісозаготівлі враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечних для довкілля технологічних процесів, режиму охорони.

Контроль лісництв за дотриманням працівниками під час виконання лісогосподарських заходів, природоохоронних вимог. Проведення рейдів лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених сторін про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, та оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення і рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин

Лісові ділянки перспективні щодо виявлення і збереження видів флори та рослинних угруповань (об'єкти ПЗФ, ділянки, де планується проведення лісогосподарських робіт, пристигаючі, стиглі і перестійні насадження, екотонні ділянки та узлісся, вітровальні і буреломні ділянки, невеликі вирубки, галявини, рідколісся, приурочені горбистого рельєфу, схилів, а також сусідство лук, лісових культур, боліт та водойм тощо) необхідно попередньо визначати шляхом аналізу великомасштабних карт, планів лісонасаджень та опитування місцевих краєзнавців, вчителів, працівників лісового господарства. На основі аналізу цих даних на території лісових кварталів необхідно закласти рекогносцирувальні маршрути довжиною 3-5 км, які слід прокладати вздовж лінійних елементів ландшафту: квартальних просік, лісових доріг, стежок, узлісь з радіальним обстеженням навколишніх ділянок.

Під час моніторингових обстежень слід застосовувати такі методики досліджень: маршрутні і точкові обліки видів флори та рослинних угруповань; облік їх чисельності на основі щорічних матеріалах по зміні стану лісового фонду, зібраних державною лісовпорядною організацією, матеріалами польових обстежень збір інформації про факти реєстрацій рідкісних видів рослин на території господарства від працівників лісової охорони.

Особливу увагу слід приділяти територіям існуючих і проєктованих об’єктів ПЗФ, ділянок зі стиглими і перестійними насадженнями, екотонним і заболоченим ділянкам.

Для проведення окремих етапів моніторингових досліджень слід залучати спеціалістів-ботаніків науково-дослідних установ, ВУЗів, об’єктів ПЗФ, представників громадських організацій.

Для ефективного виявлення рідкісних представників видів груп флори необхідно проводити обстеження ділянок у різні сезони року підчас вегетаційного періоду.

Під час проведення моніторингових ботанічних досліджень слід застосовувати найефективніші методики виявлення рідкісних видів флори та

ПРОЄКТ

рослинних угруповань. Це підвищить ефективність проведення блоку спеціальних ботанічних досліджень на ділянках ОЦЗЛ.

Особливу увагу під час проведення моніторингових ботанічних досліджень слід приділяти ключовим місцям концентрації рідкісних видів флори та рослинних угруповань, такі місця можуть ставати осередками збереження біорізноманіття з певною циклічністю, пов'язаною як з природними сезонними циклами, так і з життєвими циклами видів флори (за: Посібник «Особливо цінні для збереження ліси: визначення та господарювання. Практичний посібник для України»).

Під час проведення моніторингових досліджень слід враховувати охоронний статус видів флори за списками: Червона книга України (категорії прийняті у виданні 1994 р.); МСОП – Червоного списку IUCN; ЄЧС – Європейського Червоного списку (European Red List, 1991, категорії наведені в Червоній книзі України (1994)); II-го або III-го Додатків Конвенції (Бернської) про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (1979); CITES I, II – видів, включених до I-го або II-го Додатків Конвенції (Вашингтонської) про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (1973); видів, включені до I-го або II-го Додатків Конвенції (Боннської) про збереження мігруючих видів диких тварин; регіональних червоних списків.

Результати моніторингу заносити до таблиць наведених у додатку 1 та додаток 2

Лісові ділянки перспективні щодо виявлення і збереження помешкань рідкісних видів тварин (об'єкти ПЗФ, ділянки, де планується проведення лісогосподарських робіт, пристигаючі, стиглі і перестійні насадження, екотонні ділянки та узлісся, вітровальні і буреломні ділянки, невеликі вирубки, галявини, рідколісся, приурочені горбистого рельєфу, схилів, а також сусідство лук, лісових культур, боліт та водойм тощо) необхідно попередньо визначати шляхом аналізу великомасштабних карт, планів лісонасаджень та опитування місцевих мисливців, краєзнавців, вчителів, працівників лісового господарства. На основі аналізу цих даних на території лісових кварталів необхідно закласти рекогносцирувальні маршрути довжиною 3-5 км, які слід прокладати вздовж лінійних елементів ландшафту: квартальних просік, лісових доріг, стежок, узлісь з радіальним обстеженням навколишніх ділянок.

Під час моніторингових обстежень слід застосовувати такі методики досліджень: маршрутні і точкові обліки хребетних тварин; обліки чисельності тварин по відбитках на снігу; обліки чисельності дрібних ссавців методом канавко-ліній; реєстрація і огляд слідів життєдіяльності, сховищ, гнізд, дупел, нір, хаток; збір пелеток птахів; облік кажанів за допомогою ультразвукового детектора та павутинної сіті; обліки птахів під час міграцій і кочівель; реєстрація і збір безхребетних тварин; збір інформації про факти реєстрацій і помешкання рідкісних видів тварин на території господарства від працівників лісової охорони.

Особливу увагу слід приділяти територіям існуючих і проєктованих об'єктів ПЗФ, ділянок зі стиглими і перестійними насадженнями, екотонним і заболоченим ділянкам.

Для проведення окремих етапів моніторингових досліджень слід залучати спеціалістів-зоологів науково-дослідних установ, ВУЗів, об'єктів ПЗФ, представників громадських організацій.

ПРОЄКТ

Для ефективного виявлення рідкісних представників різних груп хребетних необхідно проводити обстеження ділянок у різні сезони року (наприклад: зимовий період – хижі ссавці, ратичні, зимові стації тетерукових; весняний період (квітень-травень) – птахи на гніздуванні, місця концентрацій земноводних; літній період – безхребетні, плазуни, кажани; ранньоосінній період – передміграційні скупчення птахів тощо).

Під час проведення моніторингових зоологічних досліджень слід застосовувати найефективніші методики виявлення рідкісних видів тварин та місць їх концентрацій. Це підвищить ефективність проведення блоку спеціальних зоологічних досліджень на ділянках ОЦЗЛ. Приклад: *дистанційне визначення (візуально, за звуками, за ультразвуковими сигналами), нетривале відловлення (живоловними пастками, сітками, сачком); реєстрація тварин у водоймах і на берегах; реєстрація за слідами життєдіяльності (відбитки лап, екскременти, погризи, кормові рештки); пошук сховищ та гнізд; ведення обліків у нічний, сутінковий або денний час тощо.*

Особливу увагу під час проведення моніторингових зоологічних досліджень слід приділяти ключовим помешканням з місцями сезонної концентрації тварин – їх скупчень, які пов'язані з міграціями, проходженням окремих фаз розвитку або репродукції (місця гону, токування, парування, гніздування). У кожній із груп тварин можуть бути свої особливості їх розподілу у просторі й часі, проте загалом кожна з великих систематичних груп (напр., комахи, птахи, кажани) має відмінні і доволі специфічні місця сезонної концентрації. Проте існують певні загальні закономірності, пов'язані з репродукцією і міграціями, коли тварини виявляються найбільш вразливими. Тобто, такі місця можуть ставати осередками збереження біорізноманіття з певною циклічністю, пов'язаною як з природними сезонними циклами, так і з життєвими циклами тварин (за: Посібник «Особливо цінні для збереження ліси: визначення та господарювання. Практичний посібник для України»).

Прикладами ключових сезонних місць концентрації тварин можуть бути місця концентрації птахів на шляхах їхніх міграцій, місця існування материнських колоній кажанів, місця зимівлі ссавців, місця розмноження та зимівлі плазунів і амфібій, місця нересту риб, місця виплоду рідкісних видів комах тощо, місця розмноження ратичних, міграційні коридори хижих тварин, місця токування рідкісних птахів. При визначенні ключових сезонних місць концентрації тварин необхідно спиратися на перелік раритетних видів, наведений у відповідних Додатках 6,7 Посібника.

Під час проведення моніторингових досліджень слід враховувати охоронний статус видів тварин за списками: Червона книга України (категорії прийняті у виданні 1994 р.); МСОП – Червоного списку IUCN; ЄЧС – Європейського Червоного списку (European Red List, 1991, категорії наведені в Червоній книзі України (1994)); II-го або III-го Додатків Конвенції (Бернської) про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування у Європі (1979); CITES I, II – видів, включених до I-го або II-го Додатків Конвенції (Вашингтонської) про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, які перебувають під загрозою зникнення (1973); видів, включені до I-го або II-го Додатків Конвенції (Боннської) про збереження мігруючих видів диких тварин; регіональних червоних списків.

ПРОЄКТ

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види фауни і флори, які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення. Також виділені охоронні зони місць поширення вказаних нижче видів флори і фауни.

Проєктні дані підрозділу 5.2

5.2 Охорона раритетних видів

Для охорони виявлених на території державного лісового фонду надлісництва рідкісних видів та видів що перебувають під загрозою в своїй діяльності спеціалісти надлісництва керуються охоронними зобов'язаннями.

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Попередній список рідкісних видів флори та фауни, виявлених на території Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

№	Назва виду	Назва виду латинською мовою	Де знайдений, лісництво
1	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Ківерцівське
2	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Ківерцівське
3	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Ківерцівське
4	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Торчинське
5	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Муравищанське
6	Дятел чорний	*Dryocopus martsus*	Тростянецьке
7	Журавель сірий	*Grus grus*	Тростянецьке
8	Журавель сірий	*Grus grus*	Боголюбське
9	Журавель сірий	*Grus grus*	Муравищенське
10	Журавель сірий	*Grus grus*	Муравищенське
11	Журавель сірий	*Grus grus*	Муравищенське
12	Зубр	*Bison bonasus*	Муравищенське
13	Джміль	*Bombus*	Ківерцівське
14	Джміль	*Bombus*	Ківерцівське
15	Куниця	*Martes martes*	Копачівське
16	Куниця	*Martes martes*	Копачівське
17	Куниця	*Martes martes*	Ківерцівське
18	Куниця	*Martes martes*	Тростянецьке
19	Куниця	*Martes martes*	Воротнівське
20	Куниця	*Martes martes*	Торчинське
21	Куниця	*Martes martes*	Боголюбське
22	Куниця	*Martes martes*	Рожищенське
23	Куниця	*Martes martes*	Ківерцівське
24	Куниця	*Martes martes*	Сокиричівське
25	Мідянка	*Coronell austriaca*	Муравищенське
26	Мідянка	*Coronell austriaca*	Ківерцівське
27	Мідянка	*Coronell austriaca*	Тростянецьке
28	Мідянка	*Coronell austriaca*	Торчинське
29	Видра річкова	*Lutra lutra*	Тростянецьке
30	Видра річкова	*Lutra lutra*	Воротнівське
31	Видра річкова	*Lutra lutra*	Боголюбське
32	Видра річкова	*Lutra lutra*	Торчинське
33	Видра річкова	*Lutra lutra*	Муравищенське
34	Вовчі ягоди	*Google sites*	Копачівське
35	Вовчі ягоди	*Google sites*	Копачівське
36	Вовчі ягоди	*Google sites*	Торчинське
37	Вовчі ягоди	*Google sites*	Боголюбське
38	Вовчі ягоди	*Google sites*	Муравищенське
39	Вовчі ягоди	*Google sites*	Ківерцівське
40	Вовчі ягоди	*Google sites*	Ківерцівське
41	Вовчі ягоди	*Google sites*	Копачівське
42	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Копачівське

ПРОЄКТ

43	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Копачівське
44	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Копачівське
45	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Копачівське
46	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Копачівське
47	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Воротнівське
48	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Воротнівське
49	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Воротнівське
50	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Рожищенське
51	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Рожищенське
52	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Рожищенське
53	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Рожищенське
54	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Ківерцівське
55	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Муравищенське
56	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Торчинське
57	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Торчинське
58	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis*	Сокиричівське
59	Барвінок звичай	*Vinca vinor*	Тростянецьке
60	Барвінок звичай	*Vinca vinor*	Тростянецьке
61	Барвінок звичай	*Vinca vinor*	Боголюбське
62	Барвінок звичай	*Vinca vinor*	Рожищенське
63	Барвінок звичай	*Vinca vinor*	Тростянецьке
64	Кадило сарматське	*Melittis sarmatica*	Ківерцівське
65	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Копачівське
66	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Копачівське
67	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Тростянецьке
68	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Воротнівське
69	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Торчинське
70	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Боголюбське
71	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Ківерцівське
72	Черемха звичайна	*Prunus padus*	Муравищанське
73	Плющ звичайний	*Hedera heliv*	Тростянецьке
74	Плющ звичайний	*Hedera heliv*	Ківерцівське
75	Плющ звичайний	*Hedera heliv*	Торчинське
76	Плющ звичайний	*Hedera heliv*	Боголюбське
77	Зозулені черевички	*Cypripediym calcedus*	Тростянецьке
78	Зозулені черевички	*Cypripediym calcedus*	Торчинське
79	Зозулені черевички	*Cypripediym calcedus*	Боголюбське
80	Любка дволиста	*Platanthera bifolsa*	Торчинське
81	Любка дволиста	*Platanthera bifolsa*	Боголюбське
82	Перстач білий	*Potentilla alba*	Торчинське
83	Печіночниця звич.	*Hepalica nobilis*	Ківерцівське
84	Підлісник європейський	*Sanicula evropea*	Ківерцівське
85	Вороняче око	*Paris guadrifolia*	Сокиричівське
86	Видра річкова	*Lutra lutra Linnaeus*	Горинське
87	Видра річкова	*Lutra lutra Linnaeus*	Партизанське
88	Видра річкова	*Lutra lutra Linnaeus*	Партизанське
89	Видра річкова	*Lutra lutra Linnaeus*	Партизанське
90	Горностай	*Mustela erminea*	Горинське
91	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Партизанське
92	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Берестянське
93	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Холоневицьке
94	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Горинське
95	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Горинське
96	Жук-олень, рогач звичайний	*Lucanus cervus cervus*	Горинське
97	Вусач великий дубовий	*Cerambyx cergo*	Горинське
98	Вусач великий дубовий	*Cerambyx cergo*	Партизанське
99	Вусач великий дубовий	*Cerambyx cergo*	Партизанське
100	Вусач великий дубовий	*Cerambyx cergo*	Цуманське
101	Вусач великий дубовий	*Cerambyx cergo*	Цуманське
102	Лілія лісова	*Lilium martagon L.*	Горинське
103	Зозулені черевички	*Cypripedium calceolus L.*	Горинське
104	Водяний горіх плаваючий	*Trapa natans L.*	Горинське
105	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Цуманське
106	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Цуманське
107	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Горинське
108	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Горинське
109	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Партизанське
110	Анемона дібровна	*Allium ursinum L.*	Партизанське
111	Цибуля ведмежа	*Allium ursinum L.*	Цуманське
112	Цибуля ведмежа	*Allium ursinum L.*	Партизанське

ПРОЕКТ

113	Цибуля ведмежа	*Allium ursinum L.*	Партизанське
114	Підсніжник білосніжний	*Galanthus nivalis L.*	Партизанське
115	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis L.*	Партизанське
116	Конвалія звичайна	*Convallaria majalis L.*	Цуманське
117	Сон розкритий	*Pulsatilla patens*	Стохідське
118	Лось	*Alces*	Стохідське
119	Лось	*Alces*	Стирне
120	Лось	*Alces*	Стохідське
121	Лось	*Alces*	Стохідське
122	Лунь польовий	*Circus cyaneus*	Стохідське
123	Канюк степовий	*Buteo rufinus*	Стирне
124	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Звірівське
125	Повзик	*Sitta europaea*	Звірівське
126	Зяблик	*Fringilla coelebs*	Звірівське
127	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Звірівське
128	Лунь очеретяний	*Circus aeruginosus*	Звірівське
129	Тхір чорний	*Mustela putorius*	Звірівське
130	Тхір чорний	*Mustela putorius*	Звірівське
131	Тхір чорний	*Mustela putorius*	Звірівське
132	Тхір чорний	*Mustela putorius*	Звірівське
133	Тхір чорний	*Mustela putorius*	Звірівське
134	Горностай	*Mustela erminea*	Звірівське
135	Горностай	*Mustela erminea*	Звірівське
136	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
137	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
138	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
139	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
140	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
141	Рябчик	*Etrastes bonasia*	Звірівське
142	Зубр	*Bison bonasus*	Звірівське
143	Зубр	*Bison bonasus*	Звірівське
144	Плаун колючий	*Lycopodium annotinum*	Звірівське
145	Вовче лико	*Daphne mezereum*	Звірівське
146	Кадило	*Astrantia major*	Звірівське
147	Любка дволиста	*Platanthera chlorantha*	Звірівське
148	Повзик	*Sitta europaea*	Мощаницьке
149	Повзик	*Sitta europaea*	Мощаницьке
150	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Мощаницьке
151	Зяблик	*Fringilla coelebs*	Мощаницьке
152	Повзик	*Sitta europaea*	Мощаницьке
153	Шпак звичайний	*Sturnus vulgaris*	Мощаницьке
154	Зяблик	*Fringilla coelebs*	Мощаницьке
155	Коручка чемерникоподібна	*Epipactis helleborine*	Мощаницьке
156	Гніздівка звичайна	*Neottia nidus-avis*	Мощаницьке
157	Плавун колючий	*Lycopodium annotinum*	Мощаницьке
158	Любка дволиста	*Platanthera bifolia (L.) Rich*	Мощаницьке
159	Лілія лісова	*Lilium martagon L.*	Мощаницьке
160	Любка дволиста	*Platanthera bifolia (L.) Rich*	Мощаницьке
161	Гніздівка звичайна	*Neottia nidus-avis*	Мощаницьке
162	Вовче лико звичайне	*Daphne mezereum L.*	Мощаницьке
163	Лілія лісова	*Lilium martagon L.*	Мощаницьке
164	Любка зеленоквіткова	*Platanthera chlorantha (Cust.) Rchb.*	Мощаницьке
165	Лілія лісова	*Lilium martagon L.*	Мощаницьке
166	Вовче лико звичайне	*Daphne mezereum L.*	Мощаницьке
167	Латаття біле	*Nymphaea alba L.*	Мощаницьке
168	Латаття сніжно-біле	*Nimphaea candida C. presl.*	Мощаницьке
169	Глечики жовті	*Nuphar lutea (L.) Sm.*	Мощаницьке
170	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Граддівське
171	Цапля сіра	*Ardea cinerea*	Граддівське
172	Цапля сіра	*Ardea cinerea*	Граддівське
173	Цапля сіра	*Ardea cinerea*	Граддівське
174	Підорлик малий	*Clanga pomarina*	Граддівське
175	Підорлик малий	*Clanga pomarina*	Граддівське

ПРОЕКТ

176	Підорлик малий	*Clanga pomarina*	Граддівське
177	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Граддівське
178	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Граддівське
179	Журавель сірий	*Grus*	Граддівське
180	Журавель сірий	*Grus*	Граддівське
181	Видра річкова	*Lutra*	Граддівське
182	Видра річкова	*Lutra*	Граддівське
183	Єнот	*Procyon*	Граддівське
184	Єнот	*Procyon*	Граддівське
185	Єнот	*Procyon*	Граддівське
186	Єнот	*Procyon*	Граддівське
187	Єнот	*Procyon*	Граддівське
188	Єнот	*Procyon*	Граддівське
189	Єнот	*Procyon*	Граддівське
190	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Граддівське
191	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Граддівське
192	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Граддівське
193	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Граддівське
194	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Граддівське
195	Сон-трава	*Pulsatilla patens*	Граддівське
196	Сон-трава	*Pulsatilla patens*	Граддівське
197	Підсніжник звичайний	*Galanthus nivalis L.*	Граддівське
198	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Колківське
199	Журавель сірий	*Grus grus*	Колківське
200	Журавель сірий	*Grus grus*	Колківське
201	Видра річкова	*Lutra lutra*	Колківське
202	Видра річкова	*Lutra lutra*	Колківське
203	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Колківське
204	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Колківське
205	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Колківське
206	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Колківське
207	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Колківське
208	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Куклинське
209	Шуліка рудий	*Milvus milvus*	Куклинське
210	Лось	*Alces*	Куклинське
211	Угруповання ялинових лісів		Куклинське
212	Угруповання ялинових лісів		Куклинське
213	Чапля сіра	*Ardea cinerea*	Осницьке
214	Чапля сіра	*Ardea cinerea*	Осницьке
215	Чапля сіра	*Ardea cinerea*	Осницьке
216	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Осницьке
217	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Осницьке
218	Журавель сірий	*Grus grus*	Осницьке
219	Видра річкова	*Lutra lutra*	Осницьке
220	Видра річкова	*Lutra lutra*	Осницьке
221	Журавлина дрібноплідна	*Oxycoccus microcarpus*	Осницьке
222	Журавлина дрібноплідна	*Oxycoccus microcarpus*	Осницьке
223	Сон трава	*Pulsatilla patens*	Осницьке
224	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Осницьке
225	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Осницьке
226	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Осницьке
227	Плавун річний	*Lycopodium annotinum L*	Осницьке
228	Плавун річний	*Lycopodium annotinum L*	Осницьке
229	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Осницьке
230	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Осницьке
231	Горностай	*Mustela erminea L*	Розничівське
232	Видра річкова	*Lutra lutra*	Розничівське
233	Лелека чорний	*Ciconia nigra*	Рудниківське
234	Дятел звичайний	*Dendrocopos major*	Рудниківське
235	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Рудниківське
236	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Рудниківське
237	Тетерук	*Lyrurus tetrix*	Рудниківське
238	Журавель сірий	*Grus grus*	Рудниківське
239	Журавель сірий	*Grus grus*	Рудниківське
240	Журавель сірий	*Grus grus*	Рудниківське
241	Вовче лихо пахуче	*Daphne mezereum*	Рудниківське
242	Вовче лихо пахуче	*Daphne mezereum*	Рудниківське
243	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Рудниківське
244	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Рудниківське
245	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Рудниківське

ПРОЕКТ

246	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Рудниківське
247	Чапля сіра	*Grus grus*	Тельчівське
248	Журавель сірий	*Grus grus*	Тельчівське
249	Видра річкова	*Lutra lutra*	Тельчівське
250	Видра річкова	*Lutra lutra*	Тельчівське
251	Видра річкова	*Lutra lutra*	Тельчівське
252	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Тельчівське
253	Мідянка звичайна	*Coronell austriaca*	Тельчівське
254	Береза темна		Тельчівське
255	Журавлина дрібноплідна	*Oxycoccus microcarpus*	Тельчівське
256	Журавлина дрібноплідна	*Oxycoccus microcarpus*	Тельчівське
257	Журавлина дрібноплідна	*Oxycoccus microcarpus*	Тельчівське
258	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Тельчівське
259	Мутин собачий	*Mutinus caninus*	Тельчівське
260	Цибуля ведмежа	*Allium ursinum L.*	Тельчівське
261	Борсу́к європе́йський, або лісовий	*melys melys*	Чорторійське
262	Угруповання звичайнососнових лісів звичайноялівцевих та звичайнодубово - звичайнососнових лісів звичайноялівцевих		Чорторійське

Охорона видів рослин і грибів занесених до списку, на державному рівні забезпечується шляхом заходів:

- установка особливого правового статусу, заборона або обмеження їх використання,
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня,
- системна робота щодо виявлення місць їх зростання, проведення постійного спостереження за станом популяцій, пріоритетного створення на територіях, де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються,
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час розміщення продуктивних сил, ведення господарської діяльності, вирішенні питань відведення земельних ділянок, розробки проєктної та проєктно - планувальної документації, екологічної експертизи.

Проєктні дані підрозділу 5.3

5.3 Водоохоронні зони

При проведенні робіт на лісосіках негативний вплив на водні об’єкти, а саме забруднення, засмічення та виснаження водних ресурсів або погіршення якості вод, порушення гідродинамічного режиму поверхневих та підземних вод, вплив на гідрологічний та гідрохімічний стани поверхневих водойм не передбачається.

Суттєвого впливу на водні об’єкти під час провадження планової діяльності не передбачається, так як у лісових ділянках виділені смуги лісів уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, інших водних об’єктів з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою « Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (постанова КМУ від 16.05.2007 №733) та віднесено до категорії захисних лісів.

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень у водоохоронних зонах, за їх повідомленнями проводиться ряд заходів щодо збереження і посилення водоохоронних функцій насаджень.

Охорона водних об'єктів і узбережних зон

- Утримування площадки для миття техніки в належному стані.

ПРОЄКТ

- Забезпечення наявності достатньої кількості абсорбентів для видалення проливів нафтопродуктів в разі їх утворення.
- Напрямок трелювання, проведення борозен під час підготовки ґрунту чи створенні мін смуг, розміщується вздовж схилів.
- Дотримання режиму охорони при плануванні рубок (рубки головного користування заборонені).

Проєктні дані підрозділу 5.4

5.4 Ґрунтозахисні заходи

Територія Ківерцівського надлісництва за характером рельєфу відноситься до рівнинних.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих та вологих.

При проведенні господарської діяльності на території Ківерцівського надлісництва на лісову підстилку та поверхню ґрунтів можливий вплив у вигляді механічного порушення ґрунту технікою, яка буде використовуватись під час лісозаготівлі. Станом на сьогодні не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів де градаційних процесів під впливом водної, вітрової ерозій або обумовлених проведенням лісогосподарських робіт.

З метою мінімізації впливу та збереженню ґрунтів, їх водно-фізичних властивостей, запобігання ерозійним процесам, під час лісозаготівлі будуть використовуватися машини та механізми, що забезпечують мінімальне фізичне пошкодження ґрунтів та їх збереження в природному стані. Раціональне ведення лісогосподарської діяльності, у тому числі і рубки різного призначення не завдаватимуть негативного впливу довкіллю.

Проєктні дані підрозділу 5.5

5.5 Оцінка впливу на довкілля

Основні принципи процедури ОВНС

- інформування прийнятих рішень: прийняті рішення базується на надійній достовірній інформації;
- відповідальність: чітко визначаються відповідальні особи (згідно наказу або розпорядженню по Філії);
- відкрита консультація: проводиться з усіма зацікавленими сторонами у відкритій формі);
- в процесі приймають участь спеціалісти
- з певних питань, які дають конкретні висновки щодо оцінки впливу запланованих заходів на довкілля;
- альтернатива: розглядається всі можливі альтернативи;
- пом’якшувальні заходи: розглядаються додаткові заходи, які зменшать, або повністю усунуть негативний вплив і пом’якшують вплив запланованих дій;
- реалізація всіх етапів: ОВНС повинна розглядати всі етапи, від проєктування до виконання та розгляду наслідків;
- проведення коригуючих дій: при виявленні невідповідності в процесі роботи, застосовуються коригуючі дії щодо їх виправлення.

ПРОЄКТ

Відповідальні за проведення оцінки впливу на навколишнє природне середовище запланованої господарської діяльності

В залежності від виду планованої діяльності до проведення оцінки впливу на навколишнє природне середовище долучаються: начальник надлісництва, помічник начальника, лісничі, помічники лісничих, працівники лісового відділу філії «Поліський лісовий офіс».

Враховуючи загальний екологічний та санітарний стан лісів лісового господарства, лісовпорядкуванням проєктується ведення лісового господарства в лісовому фонді на біосферних принципах, які крім підвищення продуктивності і стійкості лісів в умовах антропогенезу, включають підвищення ефективності їх екологічного використання (збільшення буферної місткості екосистем, оптимізацію структури ландшафту) забезпечення збереження біорізноманіття. Проєктом передбачається виконання лісогосподарських заходів за спеціалізованими екологічними технологіями та ефективне впровадження управління лісами на ландшафтній основі.

Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування

Економічна діяльність надлісництва ґрунтується на заготівлі і реалізації деревини від рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну систему рубання.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення. На кожну лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об’єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку по акту. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об’єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об’єктів тощо). До технологічної карти додається Акт оцінки впливу запроєктованих заходів на навколишнє природне середовище, в якому відображені заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище (Акт ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 50 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних

ПРОЄКТ

шляхів, в радіусі 50 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються у відповідності з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівлі, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищення лісосік від порубкових решток.

У надлісництві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Хускварна або Штиль.

Після розрізування стовбурів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ - 80 та МТЗ-82 Беларусь.

Тип тракторів - колісні універсальні класу 1,4.

Марка двигуна тракторів МТЗ - 80 та МТЗ-82, двигуни дизельні чотирьох циліндрові чотирьох тактні з безпосереднім вприском і робочим об'ємом -4,75л. та номінальною частотою обертів 2200 об/іс..

Потужність МТЗ-80, кВт (к.с.) - 59,25 (80), МТЗ - 82, кВт (к.с.) - 60 (81).

Габарити, вага, ширина колії та витрати палива

Показники	Одиниця виміру	*Трактори*				
		МТЗ-80	*МТЗ-82*	Беларус 920	Беларус 892,2	Беларус 1221,2
Габаритні розміри: Довжина ширина висота	м	3,82 1,97 2,47	3,93 1,97 2,47	4,0 2,0 2,85	4,1 1,9 2,9	4,5 2,3 2,8
Дорожний просвіт (кліренс), мінімальний під заднім мостом	см	47	47	49	51	62
Конструктивна вага	тонна	3,0	3,2	4,1	4,1	5,6
Колія трактора регульована	см в межах	Передні колеса 120-280 Задні колеса 135-180		145-197 150-210	153-212 150-210	154-215 153-215
Витрати палива	г/кВт год	238 4-7 літрів за год	230 4-7 літрів за год	250 4-7літрів за год	235 4-7літрів за год	227 4-7літрів за год

Ємкість паливного баку - 130л

ПРОЕКТ

Фактичні витрати дизпалива на трелювання 1 $м^3$ деревини становлять 0,625 і масла І- 20 - 0,024 літрів.

Застосування на лісозаготівлі швидкохідних колісних тракторів, які оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються у надлісництві, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі впливають на ґрунтову поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кущових рослин. По наших спостереженнях на лісосіках поступових рубок та суцільних рубках із збереженням підросту збереженість підросту достатньо висока (до 70%). У місцях поодиноких проїздів колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рубки головного користування проводяться як в соснових так і в листяних деревостанах з загальним запасом деревини близько 300 мЗ/га, при середній площі лісосіки 0,6 га., і середньому об'ємі стовбура в корі близько 1мЗ (діаметр 34 см).

Рельєф лісосік рівнинний. По характеру ґрунтоутворюючих відкладів на території надлісництва найбільше розповсюджені дерново-підзолисті та суглинисті ґрунти, на яких багаторазовий прохід техніки по одному сліду (волоку) навіть після літніх опадів не впливає на прохідність і не призводить до значного пошкодження ґрунту. Такі лісосіки можливо освоювати на протязі року.

Наступними за величиною розповсюдження є болотні та дернові ґрунти. Інші різновидності ґрунтів: болотно-підзолисті, лучно-болотні, лужні - займають незначні площі які мають підвищену вологість, на протязі всього теплого періоду року, де трактори МТЗ -80, 82 швидко порушують рослинний покрив і утворюють глибоку колію на волоках або зовсім не мають можливості проїзду, освоюються в зимовий період при замерзанні ґрунту.

В Акті обстеження лісосік для кожної лісосіки вказується сезон заготівлі. На основі Акту обстеження проводиться розподіл лісосічного фонду на зони літньої і зимової заготівлі і вивозки.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада виконує весь комплекс робіт від звалювання до очистки лісосіки від порубкових залишків. Виконану роботу приймає майстер лісу даної дільниці. Крім того майстер веде електронний облік деревини, займається відпуском деревини та складає звіт про рух лісопродукції.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосіки від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються такі способи очищення лісосік:

- збирання порубкових решток у купи та вали для перегнивання в місці збирання,
- збирання порубкових решток у купи з наступним їх спалюванням.

Спалювання забороняється проводити в пожежно-небезпечний період.

ПРОЕКТ

Заходи з оцінювання, запобігання та пом'якшення негативних впливів господарської діяльності на:

Цінності довкілля:

Акт обстеження даної ділянки, в якому вказані заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу рубки на навколишнє природне середовище (ОВНС).

- Охоронні зобов'язання;
- Положення про об'єкти ПЗФ
- Закон про природно-заповідний фонд України
- Висновок з оцінки впливу на довкілля планової діяльності Філії;

Планування рубок формування і оздоровлення лісів проводить із залучення фахівців лісозахисту і ліспроекту;

Дотримання Процедури системи моніторингу виконання запланованих видів діяльності та завдань для Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Обґрунтування розміру обсягів заготівлі деревини та НДЛП

Розрахункова лісосіка - щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

Обсяги запроєктованої заготівлі ліквідної деревини по Ківерцівському надлісництві на 2027 рік - 193,44 тис. м. куб. Рубки пов'язані з веденням лісового господарства виконуються в межах розрахункової лісосіки.

Виконання запроєктованих лісовпорядкуванням заходів в значній мірі буде сприяти підвищенню продуктивності лісів, покращенню санітарного стану деревостанів, посиленню захисних кліматорегулюючих функцій лісу, задоволення місцевих потреб в лісових матеріалах і паливі.

В цілому на кінець нинішнього ревізійного періоду значні зміни в загальній структурі лісового фонду не відбудуться. Одночасно, як результат рубок формування та оздоровлення лісів, пройдуть позитивні зміни в породному складі лісового фонду у частці насаджень штучного походження.

Спеціальне використання недеревних ресурсів при здійсненні побічних лісових користувань, заготівлі другорядних лісових матеріалів проводиться відповідно до Розпорядження Волинської ОВА №406 від 21.09.2023р.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 6

6. ПЛАН ГОСПОДАРСЬКИХ ЗАХОДІВ

Проєктні дані підрозділу 6.1

6.1 Розрахункова лісосіка

Розрахункова лісосіка – щорічна, науково обґрунтована норма заготівлі деревини в порядку рубок головного користування, яка обраховується та затверджується для кожного власника, постійного користувача лісами по категоріях лісів в розрізі порід, виходячи з принципів безперервності використання лісових ресурсів.

ПРОЄКТ

Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок на включені та виключені з розрахунку рубок головного користування за даними лісовпорядкування.

Значні розходження по виходу ділової деревини по хвойному і твердолистяному господарству соснової і дубової господарських секцій між даними лісгоспу і лісовпорядкування пояснюється станом насаджень на час відводу їх в рубку.

Товаризація лісосічного фонду виконана спеціальною комп'ютерною програмою згідно «Нормативів товарності деревостанів основних лісоутворювальних порід України», Київ-2004, затверджених Держкомлісгоспом України 22.10.04 р. Товарна структура лісосічного фонду.

На ревізійний період лісовпорядкуванням проєктується суцільний спосіб рубки у відповідності з «Правилами рубок головного користування України», К., 2010.

Розрахунок обсягу рубок головного користування на ревізійний період, виконаний на комп'ютері за спеціальною програмою.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування по Філії «Ківерцівське лісове господарство» обрахована Українським державним проектним лісовпорядним виробничим об'єднанням (ВО«УКРДЕРЖЛІСПРОЕКТ») згідно Методики визначення розрахункової лісосіки, погодженої з Міністерством екології та природних ресурсів України від 11 вересня 2000 року та затвердженої Наказом Держкомлісгоспу України від 14 вересня 2000 року № 105

Щорічні обсяги рубок головного користування проєктуються згідно наказу про затвердження розрахункової лісосіки для постійного лісокористувача Волинської області на 2011-2019роки №266 від 26.07.2011р. Цуманський лісгосп, на 2014-2022 роки №28 від 27.01.2014р.- Ківерцівський лісгосп, Волинський селекційно-насіневий центр, на 2014-2022 роки №451 від 04.09.2012р. - СЛАП Рожищеагроліс. Філія «Колківське лісове господарство» ДП « Ліси України» №128 від 27.01.2025 року.

	Розрахункова лісосіка	
Всього по лісгоспу	**97280**	**96160**
Хвойне господарство, всього	**36700**	**59790**
соснова госпсекція	**35940**	**58800**
ялинова госпсекція	**760**	**990**
Твердолистяне господарство, всього	**12730**	**2760**
дубова госпсекція	**9670**	**1470**
грабова госпсекція	**2230**	**1290**
ясенева госпсекція	**830**	**0**
М'яколистяне господарство, всього	**47850**	**33610**
березова госпсекція	**12520**	**6850**
вільхова госпсекція	**32510**	**25630**
осикова госпсекція	**2820**	**1130**

Заготівля деревини та її вивезення на 2027 рік планується у повній відповідності з розрахунковою лісосікою.

ПРОЄКТ

Приймаючи розрахункову лісосіку лісовпорядкування керувалося принципами забезпечення невиснажливого і рівномірного користування лісовими ресурсами, збереженням умов відтворення високопродуктивних стійких насаджень, їх екологічних та інших корисних властивостей.

Розміщення рубок головного користування

Розміщення рубок головного користування проведено з урахуванням наявного експлуатаційного фонду по лісництвах, стану насаджень. Планується поетапне освоєння лісосічного фонду з врахуванням проєкту будівництва лісогосподарських доріг. При територіальному розміщенні лісосік дотримано встановлені Правилами рубок ширина, довжина, площа, спосіб і термін примикання лісосік, напрямок рубки і кількість зарубів у кварталі.

По кожному лісництву на ревізійний період складені відомості рубок головного користування в які внесені з групуванням за п'ятиріччями виділи (частина виділів) стиглих і перестійних деревостанів, можливих для експлуатації.

Протягом ревізійного періоду крім зазначених у відомості лісових ділянок в рубку, можуть надходити і інші можливі для експлуатації ділянки лісу, які на рік рубки досягли віку стиглості. Відведення таких насаджень в рубку можливе в разі, якщо вони вимагають проведення термінової рубки в зв'язку з їх пошкодженням, усиханням, з втратою захисних функцій, в розладнаних насадженнях, в насадженнях, які в установленому порядку підлягають розчищенню в зв'язку будівництвом; у випадку коли неможливо розмістити по певних господарських секціях наявний лісосічний фонд згідно встановленої розрахункової лісосіки через необхідність дотримання встановлених термінів примикання лісосік; в зв'язку з будівництвом лісових доріг (їхньою відсутністю), а також в інших випадках, що не входять в протиріччя з положеннями чинних нормативних документів, які регламентують проведення рубок головного користування.

Розрахункова лісосіка рубок головного користування запроєктована лісовпорядкуванням

				в тому числі по господарствах									
Ківерцівське ЛГ	Код рядка		Всього, куб.м	хвойному	в тому числі за госпсекціями		твердолистяному	в тому числі за госпсекціями			м"колистяному	в тому числі за госпсекціями		
					сосновою	ялиновою		дубовою	ясеневою	грабовою		березовою	осиковою	чорно-вільховою
	А	Б	1	2	3	4	6	7	9	10	11	12	13	14
	3000	**Розрахункова лісосіка**	**36520**	**12040**	**11280**	**760**	**3830**	**2570**	**270**	**990**	**20650**	**3300**	**2280**	**15070**
Цуманське ЛГ	Код рядка		Всього, куб.м	в тому числі по господарствах										
				хвойному	в тому числі за госпсекціями		твердолистяному	в тому числі за госпсекціями			м"колистяному	в тому числі за госпсекціями		
					сосновою	ялиновою		дубовою	ясеневою	грабовою		березовою	осиковою	чорно-вільховою
	А	Б	1	2	3	4	6	7	9	10	11	12	13	14
	3000	**Розрахункова лісосіка**	**52960**	**24660**	**24660**		**7660**	**6890**	**560**	**210**	**20640**	**8230**	**420**	**11990**

ПРОЄКТ

Рожищеагроліс	Код рядка		Всього, куб.м	в тому числі по господарствах										
				хвойно- му	в тому числі за госпсекціями		твердо-листя-ному	в тому числі за госпсекціями			м"яко-листя-ному	в тому числі за госпсекціями		
					сосно-вою	ялино-вою		дубовою	ясене-вою	грабо-вою		березо- вою	осико-вою	чорно-вільхо-вою
	А	Б	1	2	3	4	6	7	9	10	11	12	13	14
	3000	**Розрахункова лісосіка**	**6980**	**0**			**420**			**420**	**6560**	**990**	**120**	**5450**
ЛСНЦ	Код рядка		Всього, куб.м	в тому числі по господарствах										
				хвойно- му	в тому числі за госпсекціями		твердо-листя-ному	в тому числі за госпсекціями			м"яко-листя-ному	в тому числі за госпсекціями		
					сосно-вою	ялино-вою		дубовою	ясене-вою	грабо-вою		березо- вою	осико-вою	чорно-вільхо-вою
	А	Б	1	2	3	4	6	7	9	10	11	12	13	14
	3000	**Розрахункова лісосіка**	**820**	**0**			**820**	**210**		**610**	**0**			

ВСЬОГО	Код рядка		Всього, куб.м	в тому числі по господарствах										
				хвойно- му	в тому числі за госпсекціями		твердо-листя-ному	в тому числі за госпсекціями			м"яко-листя-ному	в тому числі за госпсекціями		
					сосно-вою	ялино-вою		дубовою	ясене-вою	грабо-вою		березо- вою	осико-вою	чорно-вільхо-вою
	А	Б	1	2	3	4	6	7	9	10	11	12	13	14
	3000	**Розрахункова лісосіка**	**97280**	**36700**	**35940**	**760**	**12730**	**9670**	**830**	**2230**	**47850**	**12520**	**2820**	**32510**
Колківське	**3000**	**Розрахункова лісосіка**	**96160**	**59790**	**58800**	**990**	**2760**	**1470**	**0**	**1290**	**33610**	**6850**	**1130**	**25630**

ПРОЄКТ

Проєктні дані підрозділу 6.2

6.2 Орієнтовний план рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

Під час проведення польових лісовпорядних робіт були виявлені насадження, які потребують проведення рубок догляду за лісівничими вимогами на час проведення таксації.

Для підтвердження правильності запроєктованих обсягів рубок догляду в приведено розподіл за повнотами площі насаджень у віці рубок догляду і призначених в рубку.

Неповне охоплення рубками догляду насаджень пояснюється не призначенням освітлення і прочищення в насадженнях, що зростають в сирих і мокрих типах

лісорослинних умов, крім мішаних соснових насаджень, як передбачено протоколом першої лісовпорядної наради.

Запроєктований щорічний обсяг рубок формування і оздоровлення лісів, заходів пов'язаних і не пов'язаних з веденням лісового господарства наведений у таблиці.

Показники	Всього куб.м (ліквід)	у тому числі:			
		3 місяці	6 місяців	9 місяців	12 місяців
1	2	3	4	5	6
Рубки формування і оздоровлення лісів та інші заходи пов′язані та не пов′язані з веденням лісового господарства, усього, площа га (1+2+3)	**3489.2**	**766.3**	**1748.0**	**3056.2**	**2579.0**
ліквід	**75924.0**	**18797.0**	**37688.0**	**64948.0**	**71844.0**
ділова	**33285.0**	**8492.0**	**16789.0**	**29816.0**	**31845.0**
дрова	**42639.0**	**10304.0**	**20899.0**	**35132.0**	**39999.0**
1. Рубки догляду за лісом всього, площа - га (а+б+в+г)	**2199.0**	**352.0**	**1102.0**	**2059.0**	**1404.0**
ліквід	**45742.0**	**11073.0**	**22597.0**	**41313.0**	**44290.0**
ділова	**19930.0**	**5055.0**	**10111.0**	**19098.0**	**19930.0**
дрова	**25812.0**	**6018.0**	**12486.0**	**22215.0**	**24360.0**
з них а) освітлення, площа - га	329.0		165.0	329.0	
ліквід					
ділова					
дрова					
б) прочищення, площа - га	466.0		233.0	466.0	
ліквід	1452.0		450.0	1452.0	
ділова					
дрова	1452.0		450.0	1452.0	
в) проріджування, площа - га	411.0	103.0	206.0	370.0	411.0
ліквід	6510.0	1628.0	3256.0	5859.0	6510.0
ділова	1000.0	323.0	646.0	1161.0	1000.0
дрова	5510.0	1305.0	2610.0	4698.0	5510.0
г) прохідні рубки, площа - га	993.0	249.0	498.0	894.0	993.0
ліквід	37780.0	9445.0	18891.0	34002.0	37780.0
ділова	18930.0	4732.0	9465.0	17937.0	18930.0

ПРОЄКТ

дрова	18850.0	4713.0	9426.0	16065.0	18850.0
2. Інші види рубок формування і оздоровлення лісів та інші заходи, пов`язані з веденням лісового господарства всього, площа - га (а+б+в+г+д+ж)	**1290.2**	**414.3**	**646.0**	**997.2**	**1175.0**
ліквід	**30182.0**	**7724.0**	**15091.0**	**23635.0**	**27554.0**
ділова	**13355.0**	**3437.0**	**6678.0**	**10718.0**	**11915.0**
дрова	**16827.0**	**4286.0**	**8413.0**	**12917.0**	**15639.0**
а) Санітарні рубки всього, площа - га	**1175.0**	**377.0**	**588.0**	**882.0**	**1175.0**
ліквід	**27554.0**	**6889.0**	**13778.0**	**20897.0**	**27554.0**
ділова	**11915.0**	**2979.0**	**5958.0**	**9168.0**	**11915.0**
дрова	**15639.0**	**3909.0**	**7820.0**	**11729.0**	**15639.0**
з них: - вибіркові санітарні рубки, площа - га	1050.0	346.0	525.0	788.0	1050.0
ліквід	11904.0	2976.0	5952.0	8928.0	11904.0
ділова	4838.0	1209.0	2419.0	3628.0	4838.0
дрова	7066.0	1766.0	3533.0	5300.0	7066.0
- суцільні санітарні рубки, площа - га	125.0	31.0	63.0	94.0	125.0
ліквід	15650.0	3913.0	7826.0	11969.0	15650.0
ділова	7077.0	1770.0	3539.0	5540.0	7077.0
дрова	8573.0	2143.0	4287.0	6429.0	8573.0
б) Лісовідновні рубки, площа - га					
ліквід					
ділова					
дрова					
в) Рубки переформування, площа - га					
ліквід					
ділова					
дрова					
г) Рубки, пов`язані з реконструкцією деревостанів , площа - га					
ліквід					
ділова					
дрова					

ПРОЄКТ

д) Ландшафтні рубки, площа - га					
ліквід					
ділова					
дрова					
ж) Інші заходи з формування та оздоровлення лісів, площа - га	10.0	3.3	5.0	10.0	
ліквід	1050.0	314.0	524.0	1050.0	
ділова	557.0	167.0	279.0	557.0	
дрова	493.0	147.0	245.0	493.0	
з) Інші заходи, пов`язані з веденням лісового господарства, площа - га	105.2	34.0	53.0	105.2	
ліквід	1578.0	521.0	789.0	1688.0	
ділова	883.0	291.0	441.0	993.0	
дрова	695.0	230.0	348.0	695.0	
3. Інші заходи, не пов`язані з веденням лісового господарства, площа - га					
ліквід					
ділова					
дрова	0.0	0.0	0.0	0.0	

Виконання запроєктованих щорічних обсягів рубок догляду в сучасних умовах господарювання, залежить в основному від економічних чинників, фінансового забезпечення на проведення рубок догляду та попиту на деревину.

Запроєктована інтенсивність рубок догляду, вихід ліквідної і ділової деревини у порівнянні з фактичним в середньому за ревізійний період суттєво не відрізняється Лісовпорядкуванням рекомендується комбінований метод проведення рубок догляду, який поєднує принципи низового і верхового догляду.

Способи організації і виконання рубок догляду рекомендуються такі: по ділянках та поквартальний спосіб у кварталах із загальною концентрацією ділянок, що потребують рубок догляду та санітарних рубок.

Проведення рубок догляду в рекреаційних лісах і лісах спеціального призначення повинні бути направлені як на досягнення максимальної продуктивності насаджень так і найбільшого в задоволенні рекреаційних потреб громадян, забезпечення фауни і флори та збереження протипожежної безпеки. Також метою рубок догляду є поліпшення складу декоративних якостей насаджень, поліпшення просторового необхідних типів ландшафтів.

Санітарні рубки і ліквідація захащеності

Для покращання санітарного стану лісового фонду лісовпорядкуванням запроєктовано проведення суцільних і вибіркових санітарних рубок.

ПРОЄКТ

Термін проведення запроєктованих обсягів суцільних санітарних рубок встановлено один рік, вибіркових санітарних рубок - 3 роки.

На наступні роки ревізійного періоду обсяги санітарних рубок встановлюються виходячи з фактичного санітарного стану деревостанів.

Решту сухостійної і пошкодженої деревини планується вирубати під час рубок головного користування, рубок догляду та інших рубок.

Інші заходи з формування і оздоровлення лісів

Поодинокі дерева проєктуються до рубки під час головного користування та санітарних рубок.

Проєктні дані підрозділу 6.3

6.3 Лісовідновлення та лісорозведення

Відтворення лісів

В ревізійному періоді відтворення лісів проєктується лісовідновлення на не вкритих лісовою рослинністю (рідколісся, зруби, загиблі насадження), на зрубах ревізійного періоду, а також вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках (галявини), які призначаються для створення лісових насаджень.

Лісовідновлення

Термін відновлювального періоду для ділянок, призначених для природного поновлення, прийнятий в середньому 6 років.

Період лісовідновлення для ділянок, призначених для сприяння природному поновленню, прийнятий 5 років. Сприяння природному поновленню передбачає проводити шляхом нарізування борозен і рихлення ґрунту.

Терміни змикання лісових культур і переведення їх у ділянки, в залежності від групи типів лісу і цільової породи, прийняті наступні: для сосни звичайної -6 років, дуба звичайного - 7 років, ялини європейської - 5 років.

Створення лісових культур передбачається в наступи загиблих насадженнях, рідколіссях - 10 років, на лісосіках суцільних санітарних рубок - в наступний після рубки рік.

Лісорозведення

До фонду лісорозведення лісовпорядкуванням віднесе рослинністю лісових ділянок (галявини, пустирі

Термін заліснення встановлюється 5 років.

Термін створення лісових культур лісорозведення встановлюється 2 роки.

Створення лісових культур шляхом лісовідновлення і згідно технологічних схем, приведених в додатках до та природного поновлення, типу лісорослинних умов, особливостей ділянки в технологічній схемі вказані способи обробітку ґрунту, спосіб створення, схема змішування порід, тощо. Технологічні схеми складені на основі «Типів лісових культур за лісорослинними зонами» ухвалені секцією організації управління лісовим господарством науково-технічної ради Держкомлісгоспу України (протокол № 1 від 18 березня 2010 року). Розподіл запроєктованих загальних обсягів лісових культур за технологічними схемами.

Протягом перших 4-х років за лісовими культурами кратного догляду за схемою 4-3-2-1.

Доповнення лісових культур, які створюватимуться повинно проводитись при відпаді більше 15%, як правило весною наступного року після садіння культур.

ПРОЄКТ

Доповнення культур передбачається проводити ручним способом під меч Колесова сіянцями дворічного віку.

Використання угідь і ресурсів побічних користувань

В лісгоспі є такі види побічних користувань: заготівля сіна, збір грибів і ягід, заготівля лікарської і технічної сировини.

Орієнтовна заготівля недеревної лісової продукції *(кг, у цілих числах)*

(з урахуванням отриманих лімітів на 2027 рік)

Найменування недеревної лісової продукції	Код рядка	Кількість заготовленої недеревної лісової продукції
Дерева різдвяні, шт.	1003	5000
Деревні соки, л.	1004	86000
Ягоди, кг.	1008	1000
Гриби, кг	1007	1000

Проєктні дані підрозділу 6.4

6.4 Охорона лісів від пожеж

У Ківерцівському надлісництві щороку затверджується план протипожежних заходів, спрямований на попередження виникнення лісових пожеж, а саме: створюються мінералізовані смуги, протипожежні розриви, забороняється відвідування лісових масивів у пожежонебезпечний період, встановлюється наглядна агітація, проводяться бесіди з місцевим населенням.

Також в надлісництві функціонує система раннього виявлення пожеж, обладнані системи відеонагляду, в пожежонебезпечний період проходить цілодобове чергування.

На території Ківерцівського надлісництва функціонує лісопожежна станція та пункти накопичення протипожежного інвентарю, які обладнані і забезпечені засобами пожежогасіння згідно затверджених норм. Навчання персоналу з пожежної безпеки, який допускається до гасіння лісових пожеж, відбувається в спеціалізованих навчальних центрах із теоретичними і практичними навчаннями та здачею екзаменів, за курсом «Лісовий пожежний» та «Керівник гасіння лісової пожежі».

Проєктні дані підрозділу 6.5

6.5 Захист лісу від шкідників і хвороб

Працівниками лісової охорони Ківерцівського надлісництва здійснюється постійний моніторинг насаджень щодо їх санітарного стану. В разі виявлення лісовою охороною фактів негативних змін в лісових насадженнях спричинених рядом природно - кліматичних факторів, поширення хвороб та шкідників, сигналізується відповідальним особам у надлісництві повідомленням про погіршення санітарного стану господарської одиниці (виділу), з вказанням конкретних причин. На основі повідомлень, проводиться лісопатологічне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисних підприємств, міжрегіонального управління, представників органів місцевого самоврядування, де

ПРОЄКТ

вказується перелік заходів які необхідно провести з метою покращення санітарного стану лісів та строки їх виконання.

Проєктні дані підрозділу 6.6

6.6 Господарська діяльність Надлісництва на забруднених радіонуклідами територіях, з урахуванням рівня їх забрудненості, у тому числі вибухонебезпечними предметами

Карти з нанесеними зонами забруднення території одиниці господарювання радіонуклідами.

Згідно матеріалів базового лісовпорядкування територія Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» забруднена радіонуклідами. Зона 3А 4127,3 га та зона 3Б 538,9 га. Територія надлісництва не забруднена вибухонебезпечними предметами.

У разі виявлення таких територій надлісництво буде керуватися затвердженою Інструкцією з ведення лісового господарства на землях які забруднені вибухонебезпечними предметами (ЗВНП) по Ківерцівському надлісництві філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Проєктні дані підрозділу 6.7

6.7 Дотримання принципу не виснажливості

Щорічний обсяг заготівлі ліквідної деревини від всіх видів рубок, згідно матеріалів лісовпорядкування, для Ківерцівського надлісництва становить 321 073 куб.м..

Сортиментною структурою, затвердженою для Ківерцівського надлісництва на 2027 рік передбачено заготівлю 174 630 куб.м. ліквідної деревини, що вказує дотримання принципу не виснажливості.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 7

7. МОНІТОРИНГ ЛІСІВ

Проєктні дані підрозділу 7.1

7.1 Методика моніторингу

Методика моніторингу розроблена на виконання критерію 9.4 FSC стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам підприємства актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

ПРОЄКТ

Ефективна програма моніторингу повинна оцінювати, чи підтримуються ідентифіковані ОЦЗ, використовуючи якомога менше часу та грошей, без шкоди для якості моніторингу. Екстенсивний і такий, що вимагає значних витрат часу моніторинг є непотрібним, якщо немає вагомих підстав вважати, що масштаби та інтенсивність виробничої діяльності загрожують підтримці ОЦЗ.

Загальні положення щодо моніторингу особливих цінностей для збереження

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗТ на карту, тобто встановлення початкових (вихідних) даних.

Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити, чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність вибірки, подібні до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними.

В ході моніторингу проводиться кількісна або якісна оцінка встановлених ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними та/або вихідними даними. Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг ОЦЗТ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ОЦЗ та їх стан.

Під час проведення моніторингових досліджень до консультацій залучаються представники державних органів охорони навколишнього природного середовища, науково-дослідних установ, громадських і природоохоронних неурядових організацій, місцеві та запрошені експерти різних профілів (екологи, ботаніки, зоологи, соціологи, тощо), представники місцевих громад, інші зацікавлені сторони.

Дані моніторингу записуються та зберігаються в централізованій базі даних, оскільки це зручно для аналізу довгострокових тенденцій щодо ОЦЗ. Проте моніторинг конкретних ОЦЗ не завжди виявляє причину спостережуваних змін у ОЦЗ.

Види моніторингу ОЦЗ.

<u>Оперативний моніторинг.</u>

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

<u>Моніторинг збереження ОЦЗ.</u>

ПРОЄКТ

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами для визначення того, чи збережено цінність ОЦЗТ – для ОЦЗ 6.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомошкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе головний лісничий підприємства, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона підприємства (патрулювання лісів), інженери з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники відділу лісового та мисливського господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництв.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники відділу лісового та мисливського господарства, діяльність яких координується головним лісничим.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками підприємства, так і зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти Укрлісозахисту

ПРОЄКТ

(лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).
До моніторингу збереження ОЦЗ залучаються спеціалісти ДО «Український ЛСЦ» та її відокремлених підрозділів (дотримання режиму збереження та стану генетичних резерватів), фахові екологи, ботаніки, зоологи (моніторинг стану ОЦЗ 1 і 3), інспектори Держекоінспекції (дотримання режиму збереження та стану об'єктів ПЗФ та територій Смарагдової мережі).
Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

Задекларовані послуги екосистем:

Не заявляє екосистемні послуги в сфері дії сертифікату.

Соціальні цінності:

Профспілка,
Гендерна рівність,
Співпраця з причетними і зацікавленими сторонами.

Опис програма моніторингу

Приріст та обсяги заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання Процедури системи моніторингу виконання запланованої та завдань для Ківерцівського надлісництва
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісо місць заготівлі деревини в лісах Держкомлісгоспу;
- планування рубок формування і оздоровлення лісозахисту і ліспроекту;

Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;

Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, - 3-ЛГ та інші.

Проєктні дані підрозділу 7.2

7.2 Періодичність

В залежності від видів запроєктованих заходів та строків на їх виконання, моніторинг результатів можна проводити кожного місяця, кварталу та півріччя основуючись на показники підтверджені місячними звітами.

Проєктні дані підрозділу 7.3

7.3 Показники

Структура системи моніторингу повинна включати наступні показники:

- екологічні показники – стан лісів, біорізноманіття, природне поновлення, санітарний стан, наявність інвазійних видів, стан водних ресурсів та інші;

ПРОЄКТ

- виробничі показники – обсяги лісозаготівлі, лісовідновлення та лісорозведення, площі рубок, використання недеревних ресурсів, ефективність протипожежних заходів, приживлюваність лісових культур та інші;

- соціально-економічні показники – працевлаштування місцевого населення, створення доданої вартості на місцевому рівні відповідно до масштабу, інтенсивності та ризику, залучення місцевих громад тощо.

Проєктні дані підрозділу 7.4

7.4 Документування результатів, у тому числі картування

Документування результатів моніторингу стану ОЦЗ

Результати проведеного моніторингу доцільно подавати в табличній формі:

Результати моніторингу стану ОЦЗ, проведеного у 20__ році у надлісництві

№	Назва та опис ОЦЗ	Об'єкт та/або місцерозташування (лісництво, квартал/виділ) ОЦЗ	Стан ОЦЗ	Результати моніторингу			
				Опера-тивного	збереження ОЦЗ	загроз	Чи плануються заходи

Карти з нанесеними природними ресурсами і зонуванням землекористування на одиниці господарювання.

В зв'язку з військовим станом картографічні матеріал можуть бути надані за запитом в загальний доступ не викладається.

ПРОЄКТНІ ДАНІ РОЗДІЛУ 8

8. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

Проєктні дані підрозділу 8.1

8.1 Права працівників, гігієна та безпеки праці, гендерна рівність

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності у надлісництві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

- Конституції України,
- Статуту підприємства,
- Колективного договору,
- Галузевої угоди,
- Штатного розпису,
- Посадових інструкцій,
- Положення про службу ОП,
- Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182;)
- Положення про гендерну політику.

Проєктні дані підрозділу 8.2

8.2 Охорона праці

Служба охорони праці в філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» функціонує у складі: начальника Відділу з охорони праці та цивільного захисту (керівник служби охорони праці) та провідних інженерів з охорони праці Відділу з

ПРОЄКТ

охорони праці та цивільного захисту, які підпорядковуються директору філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України».

У кожному надлісництві закріплений за робочим місцем і фактично там працює інженер з охорони праці. В своїй діяльності працівники керуються законодавством України, нормативно-правовими актами з охорони праці, колективним договором та актами з охорони праці, що діють в межах Філії.

У надлісництві всі технологічні процеси та види робіт виконуються при безпосередньому дотриманні інструкцій з питань охорони праці та карт технологічного процесу та постійному контролі і моніторингу дотримання трудової та виробничої дисципліни працівниками підприємства.

Проєктні дані підрозділу 8.3

8.3 Взаємодія з громадами

Зона діяльності Надлісництва розташована на території 12 місцевих громад (Ківерцівська, Цуманська, Луцька, Торчинська, Олицька, Підгайцівська, Рожищенська, Боратинська, Городищенська, Доросинівська, Колківська, Маневицька). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівелі, перевезення лісопродукції, проведення рубок догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом підприємства передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

ПРОЦЕДУРА
залучення сторін, чиї інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін до процесів планування та моніторингу господарської діяльності Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»

Дана процедура розроблена на виконання вимог FSC стандарту ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01.1- 2024 V 1-1 та з метою удосконалення співпраці надлісництва із сторонами, чиї інтереси зачеплені та зацікавленими сторонами.

Сторона, чиї інтереси зачеплено: Будь-яка особа, група осіб або організація, яка є або може бути об'єктом впливу діяльності одиниці господарювання. Прикладом (невичерпним) може бути особа, група осіб або організацій, розташованих поруч із одиницею господарювання (наприклад, власники земель, розташованих нижче за течією).

Сторонами, чиї інтереси зачеплено, можуть бути, наприклад:

- місцеві громади;
- працівники;
- люди, що мешкають у лісі;
- суміжні землекористувачі;
- місцеві переробники лісової продукції;
- місцеві комерційні структури;
- власники прав на землеволодіння і користування, зокрема землевласники;

ПРОЄКТ

- організації, уповноважені діяти або відомі як такі, що діють від імені сторін, чиї інтереси зачеплено, наприклад соціальні або екологічні НУ О, профспілки, тощо.

Зацікавлена сторона: Будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання.

Зацікавленими сторонами можуть бути, наприклад:

- природоохоронні організації, наприклад, довкільні неурядові організації;
- організації працівників, наприклад, профспілки;
- організації з прав людини, наприклад, соціальні неурядові організації;
- проєкти місцевого розвитку;
- органи місцевої влади;
- державні урядові відомства, що діють в регіоні;
- національні офіси FSC;
- експерти з конкретних питань, наприклад, з особливих цінностей для збереження.

Залучення сторін, чиї інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін: Процес, відповідно до якого, надлісництво забезпечує комунікацію, консультації та/або участь зацікавлених сторін та/або сторін, чиї інтереси зачеплено, гарантуючи, що їхні інтереси, бажання, очікування, потреби, права та можливості беруться до уваги під час створення, виконання та оновлення плану ведення господарства.

У своїй господарській діяльності надлісництво залучає ***у культурно доречний спосіб сторони, чиї інтереси зачеплено*** до процесів планування та моніторингу господарської діяльності у наступних випадках:

- Для вирішення спорів, в яких порушено надлісництвом норми звичаєвого права, які можуть бути своєчасно врегульовані без судового розгляду;
- Щодо звернень громадян, у межах Закону України, «Про звернення громадян», який регулює питання практичної реалізації громадянами України наданого їм права вносити в органи державної влади, об'єднання громадян відповідно до їх статуту, пропозиції про поліпшення їх діяльності, викривати недоліки у роботі, оскаржувати дії посадових осіб, державних та громадських органів;
- Для вирішення спорів і забезпечення справедливої компенсації працівникам за втрату або пошкодження майна, за професійні захворювання або виробничі травми, отримані під час роботи у Ківерцівському надлісництві філії «Поліський лісовий офіс;
- Для вирішення спорів, розгляду скарг і надання справедливої компенсації місцевим громадам і окремим особам щодо впливів господарської діяльності Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс;
- Для інформування (місцевих громад) стосовно того, коли, де і як вони можуть висловлювати свою думку і вимагати зміни господарської діяльності в тій мірі, яка необхідна для захисту їхніх прав;
- Для інформування (місцевих громад) стосовно:

-того, що місцеві громади знають власні права та обов'язки щодо ресурсів;

- поточної та запланованої на майбутнє лісогосподарської діяльності;
- комерційної заготівлі НДЛП третіми сторонами в межах території Ківерцівського надлісництва;

ПРОЄКТ

- Для визначення можливості місцевого соціально-економічного розвитку;
- Для визначення, уникнення та пом'якшення істотних негативних соціальних, екологічних та економічних впливів господарської діяльності;
- Для визначення та встановлення заходів збереження місць особливого культурного, екологічного, економічного, релігійного або духовного значення, на які ці місцеві громади мають законні або звичаєві права;
- Для оцінювання та визначення особливих цінностей для збереження (ОЦЗ) та особливо цінних для збереження територій (ОЦЗТ) тип 5 та 6.
- Для розробки ефективних стратегій щодо підтримки та/або збагачення особливих цінностей для збереження (ОЦЗ) тип 5 і 6.

У своїй господарській діяльності Ківерцівське надлісництво залучає ***зацікавлені сторони*** до процесів планування та моніторингу господарської діяльності у наступних випадках:

- Для визначення переліку деревинних та недеревинних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку;
- Для оцінювання та визначення особливих цінностей для збереження (ОЦЗ) та особливо цінних для збереження територій (ОЦЗТ);
- Для розробки ефективних стратегій щодо підтримки та/або збагачення особливих цінностей для збереження (ОЦЗ);
- Для проведення моніторингу за особливими цінностями для збереженнями (ОЦЗ);
- Для визначення та збереження рідкісних і зникаючих видів флори і фауни.

Визначення відповідних представників та контактних осіб, де це можливо, із місцевими установами, організаціями та державними органами:

Для проведення у майбутньому залучення сторін, чиї інтереси зачеплено та зацікавлених сторін, щодо вирішення різного роду питань зі сторони Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс відповідальними представниками є начальник надлісництва – ТУРЕВИЧ Іван Сергійович, тел. 0968288261 e-mail: kivertsivske.lg@e-forest.gov.ua. Зі сторони місцевих громад - голова територіальної громади, його заступники або ж інші уповноважені особи, зі сторони громадських організацій - керівник організації чи інші уповноважені особи; зі сторони органів державної влади та інших установ та організацій - керівники, їх заступники чи інші уповноважені особи.

Канали комунікації для двостороннього обміну інформацією:

Визначаються такі канали комунікації та інформування про об'єкти для двостороннього обміну інформацією як:

- Листування, як в паперовому вигляді, на поштову адресу надлісництва, так і в електронному вигляді на електронну адресу надлісництва kivertsivske.lg@e-forest.gov.ua**;**
- Діалоги, консультації;
- Засідання, збори;
- Тощо.

Основною формою проведення консультацій із зачепленими та зацікавленими сторонами є їх інформування стосовно прав та обов'язків, поточної та запланованої на майбутнє лісогосподарської діяльності, визначення та встановлення заходів збереження місць особливого культурного, екологічного,

ПРОЄКТ

економічного, релігійного або духовного значення паперовими листами поштою та електронними сервісами (електронна пошта, сторінки в соцмережах).

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залученні зачеплених сторін, для Ківерцівського надлісництва є дотримання принципів рівності та не дискримінації громад, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо.

Ківерцівське надлісництво залучає до усіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнутих угод

Під час залучення сторін чиї інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді - реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у Журналі вихідної кореспонденції надлісництва, для результатів проведених діалогів, засідань, зборів, зібрань - протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування.

Забезпечення затвердження змісту записів за результатами проведених зустрічей

Для залучення зачеплених сторін щодо різного виду випадків Ківерцівське надлісництво повідомляє сторону надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зачеплені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згідні із висновками Ківерцівського надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зачепленої сторони, то Ківерцівське надлісництво по порушеному питанню організовує проведення зустрічей, зборів, нарад, засідань. Протоколи, рішення, щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в окремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються та аналізуються лісовим господарством.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залучення між усіма причетними

Ківерцівське надлісництво для розповсюдження результатів усіх культурно-доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує метод листування із зачепленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Ківерцівське надлісництво філії «Поліський лісовий офіс» здійснює розміщення інформації на інтернет сторінці у фейсбук, а також може

ПРОЄКТ

подавати відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення.

Проєктні дані підрозділу 8.4

8.4 Вирішення конфліктів

У випадку виникнення будь-яких спірних питань в зоні діяльності Ківерцівського надлісництва, звернення приймаються за адресою:

Ківерцівське надлісництво філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»
45200, Волинська область, Луцький район,
м. Ківерці, вулиця Степана Бандери, будинок 4
E-mail: kivertsivske.lg@e-forest.gov.ua
З понеділка по п'ятницю з 8:00 до 17:00,
обідня перерва з 12:00 до 13:00
Філія «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»
43010 м. Луцьк, Волинська обл.,
Проспект Волі, 30
Тел.(0332)74 82 00
E-mail poliskyi.lo@e-forest.gov.ua
З понеділка по п'ятницю з 8:00 до 17:00,
обідня перерва з 12:00 до 13:00

Скарги щодо прав володіння та користування землями лісового фонду і лісовими ресурсами, у випадку втрат чи понесення збитків, завданих їхнім юридичним чи традиційним правам, власності, умовам проживання, спричиненні господарською діяльністю Ківерцівського надлісництва, вирішуються у процесі консультацій та переговорів за згодою сторін.

Скарга подається в письмовій формі (в електронному або паперовому вигляді) і повинна містити опис порушеного права особи, коли відбулося порушення, факти і можливі докази, що підтверджують скаргу.

Скарга може бути подана протягом 10 днів із дня вчинення діяння або з дня, коли повинно було стати відомо про його вчинення. Скарга може бути надіслана на електронну поштову скриньку kivertsivske.lg@e-forest.gov.ua або poliskyi.lo@e-forest.gov.ua. Фахівець (протягом робочого дня) передає отримані скарги особі відповідальній за врегулювання скарг.

Після отримання скарги та проведених консультацій зі скаржником, скаржник може обрати наступні способи вирішення спору щодо врегулювання скарги:

1) неформальна процедура;
2) формальна процедура;
3) відмова від необхідності реагування.

Неформальна процедура.

У разі врегулювання спору неформальним шляхом передбачається наступна послідовність дій:

ПРОЄКТ

– отримання заяви в письмовій формі від скаржника/скаржниці, уточнюючі та додаткові деталі, зокрема дата, місце, час, особи, залучені до ситуації, свідки тощо.

– протягом 10 робочих днів відповідальна особа за врегулювання спорів проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду скарги може бути продовжено не більше ніж на 10 днів, з прийняттям відповідного рішення. У разі необхідності особа відповідальна за врегулювання спорів може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників, які є незацікавленими особами у ситуації, що розглядається;

– Комісія вивчає скаргу, надає консультації обом сторонам, пропонує способи вирішення ситуації, що виникла. У разі досягнення спільного рішення, воно оформлюється в письмовій формі та підписується скаржником/скаржницею, відповідачем/відповідачкою. Примірник такого спільного рішення повинен зберігатися в Комісії протягом п’яти років.

У разі врегулювання випадку формальним шляхом передбачається наступна послідовність дій:

– Комісія в межах формальної процедури після отримання скарги обов’язково інформує керівництво філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України»;

– протягом 10 робочих днів проводиться засідання Комісії на якому вирішується чи скарга дійсно стосується Ківерцівського надлісництва філії «Поліський лісовий офіс» ДП «Ліси України» і чи її розгляд належить до компетенції Комісії.

– протягом десяти днів Комісія від дня отримання скарги проводить зустрічі зі скаржником/скаржницею, свідками та іншими особами, які можуть надати необхідну інформацію. Строк розгляду може бути продовжено не більше ніж на 30 днів, з прийняттям відповідного рішення.

При необхідності Комісія може запитувати додаткову інформацію, а також звертатися за консультацією та/або інформацією до працівників незацікавлених у ситуації, що розглядається.

Рішення Комісії щодо ситуації, описаній у скарзі, готується в межах встановлених строків та подається невідкладно директору філії, начальнику надлісництва, скаржнику.

На підставі рішення Комісії директор філії приймає відповідні рішення, передбачені законодавством.

У разі неможливості досягнення згоди у процесі консультацій, переговорів, зборів суперечки щодо прав володіння та користування землями лісового фонду і лісовими ресурсами, у випадку втрат чи понесення збитків, завданих їхнім юридичним чи традиційним правам, власності, умовам проживання, спричинені господарською діяльністю Ківерцівського надлісництва вирішуються у судовому порядку, відповідно до норм чинного національного законодавства.

Начальник
Ківерцівського надлісництва **Олег ОЛЕКСІЄВЕЦЬ**

ПРОЄКТ